The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
WEDNESDAY, MAY 19, 1965

LATVIJA
AMERIKĀ

40. N-RS | TREŠDIENA, 1965. GADA 19. MAIJS | 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Brcnx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vaditāja D. Vallena,
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

3, 4, 5

VĒL ARVIEN TURPINĀS DEPORTĒTO LATVIEŠU APZINĀŠANA

LATVIJAS SARKANĀ KRUSTA DARBIBA 1964. GADĀ

(ZIŅOJUMS NO VĀCIJAS)

Štutgartē 1. maijā notikušajā Latvijas Sarkanā krusta galvenās valdes sēdē sevišķu uzmanību veltīja izziņu, mediciniskās aprūpes un deportēto lietām. LSK direktors Roberts Liepiņš, kas vadīja sēdi, norādīja uz labo sadarbību, kāda mūsu Sarkanajam krustam izveidojusies ar cittautu Sarkanajiem krustiem un palīdzības organizācijām. Pilnvarotais A. Skrēbers atbalstījis Starptautiskā Sarkanā krusta komitejas darbību Ženevā.

Sēdi atklājot, ar piemiņas brīdi godināja mirušo LSK galvenās valdes locekli monsinjoru J. Čamani, kas miris Romā, un LSK pilnvaroto Hamburgā, konsulu P. Apmani. Sēdē piedalījās direktors R. Liepiņš, kas pēc viceprieksšnieka inž. Spr. Paegles nāves pārņēmis Latvijas Sarkanā krusta vadību, prāvests Dr. Visvaldis Sanders, prāvests Richards Mutulis, mag. iur. Ādolfs Šilde, diplomātiskais pārstāvis Arnolds Skrēbers, Dr. med. Anni E. Rozīte, ģenerālsekretāre mag. math. Aina Šilde, revizijas komisijas priekšsēdis Gunars Skaistlauks, „Mātes un bērns" sekcijas vaditāja Tatjana Liepiņa.

No nolasītā darbības pārskata bija redzams, ka Eiropā un aizjūras zemēs mūsu Sarkanajam krustam ir 35 pilnvarotie un pārstāvji, kas darbojas atsevišķās vietās. No jauna pilnvarotā pienākumus Nirnbergā uzņēmies inž. Andrejs Stuburs, kas kārtos lietas arī Cirndorfas bēgļu nometnē, kur nonāk no Austrumeiropas zemēm atkļuvušie nevācu bēgļi. Frīdlandes bēgļu nometni, kur nepārtraukti ierodas vācu bēgļi no Baltijas valstīm un Sibirijas, turpinās pārzināt galvenās valdes locekļi Ād. Šilde. Kā teikts darbības pārskatā, pag. darbības gadā iztaujāti 11 atbraucēji no Latvijas. Dažu šo un arī citu pārnācēju liecības izrādījušās visai svarīgas jaunu ziņu iegūšanai par latviešu deportēto likteni un aprūpes vajadzībām. Ievērojot liela skaita politisko apcietināto latviešu atrašanos Potmas soda nometnē, pēdējos gados sevišķu vērību piegrieza tai. No liecinieku liecībām skaidri redzams, ka vispārējie dzīves apstākļi Potmas soda nometnē kopš 1962. gada sākuma kļuvuši daudz sliktāki nekā pirms tam, ja neskaita Staļina laikus. Oficiālais kaloriju daudzums katram ieslodzītajam gan aplēsts uz 2000, bet tā kā kopējā virtuvē ēdalž kas pazūd, tad saņem parasti tikai 1800 kaloriju. Uzturs pie tam mazvērtīgs un trūkst vitamīnu. Palīdzības saiņus kopš 1962. g. varējuši saņemt tikai no dzimtenes, bet ne no Rietumiem. No uzturvielām vislielākā vērtība bijusi taukiem, speķim, cukuram un kafijai, kamēr tēja nav ielaista. Pirms Ziemsvētkiem ņo saiņiem izņēma svecītes. Dievlūdzējus Potmā uzmana un vajā. Kāds aculieciniek liecina, ka ieslodzītos sektantus pat sit. Potmas soda nometnes iežogojumi pēdējā laikā pastiprināti, izveidojot septiņkārtīgu nodrošinājumu sistēmu visapkārt t. s. nāves joslai. Vairākiem ieslodzītiem latviešiem, kuru vārdi Latvijas Sarkanajam krustam zināmi, soda laiks aptecēs 1975. gadā. Potmas soda nometnē atrodas arī latviešu jaunieši, kas vajāti par patriotiskām demonstrācijām. Viņi ir jaunāki par 21 gadu.

Iegūtas jaunas liecības par Diksona salu, Narilsku, Karagandu, Intu un Činja-Voriku, kas atrodas Komi autonomajā apgabalā un līdz šim mūsu deportāciju vietu sarakstos vispār nefigurēja. Turpmāk LSK darbinieki piegriezīs sevišķu vērību Narilskas soda nometnes un cietuma apstākļu noskaidrošanai, jo šeit aizgājuši bojā simtiem latviešu virsnieku, arī citu patriotu. Svarīgi arī tas, ka atkārtotajās izziņās var dabūt apstiprinājumu jau iepriekšējos gados iegūtajām ziņām un dokumentācijai. Šīm ziņu materiālam ir vērtība ne vien tuvinieku informēšanai, bet tas var izrādīties ārkārtīgi svarīgs arī nākotnei, jo tas atsedz visu padomju terrora sistēmu.

Deportēto aprūpes darbā bez LSK galvenās valdes, kuras līdzekļi stipri ierobežoti, daudz palīdzējuši pilnvarotie Zviedrijā, Dānijā un citās zemēs. Atbalstīti tautieši un daudzbērnu ģimenes arī Vācijā un citās trimdas zemēs. Par sevišķi svētīgu izrādījusies māšu atpūtas akcija Annabergas pilī pie Reinas. Tāpat labu atpūtu latviešu bērniem Falcā nodrošinājis LSK pilnvarotais māc. J. Romans. Dažādās grūtībās tautieši atbalstīti Libenā, kur darbojās enerģiskā pilnvarotā Elvīra Brice, Ingolštatē, Minsterē, Diseldorfā u. c.

LSK mediciniskās aprūpes nozares vaditājs Dr. Hugo Skudiņš sniedzis mediciniskus palīdzību 844 gadījumos.

Lielākos ziedojumus Sarkanā krusta darba veikšanai aizvadītajā darbības gadā demaksājuši Latviešu ev. - lut. draudžu apvienība ASV, nododama 3617 vācu marku, ALA — 2708, Nujorkas ev. - lut. draudzes palīdzības komiteja — 2175, skolotāja S. Šmita Brēmenē — 650, I. Reitmanis — 500, Dr. med. H. Marnics — 390, Oldenburgas latviešu ev. - lut. draudze — 436, Sv. Pāvila draudzes dāmu komiteja — 394, Takomas tautieši — 256 u. c. ziedotāji, kuriem LSK galvenā valde izteica sirsnīgu pateicību.

—lā—

AMERIKĀŅU TRAĢĒDIJA VIETNAMĀ

Pagājušās nedēļas nogalē vairenā eksploziju serijā daļēji iznīcināta ASV aviācijas baze Bienhoā, Dienvidvietnamā. Desmit B-57 Kanberas tipa strūklbumbveži bijuši gatavi lidojumam, apgādāti ar 500 mārciņu laika degļu bumbām resp. bumbām, kas eksplodē tikai zināmu laiku pēc saskaršanās ar zemi, kad ienaidnieks domā, ka tās nejaitīgas. Sabotāžu izslēdzot laika degļu nostādīšana; acīm redzot, izdarīta kļūda, un visu desmit bumbvedēju kravas eksplodēja lidlaukā. Nogalināts divdesmit viens lidotājs, kamēr sešdesmit trīs personas ievainotas, divdesmit divas smagi. Iznīcinātas vai bojātas 40 lidmašīnas.

Līdz šim amerikāņu lielākā traģēdija cilvēku zaudējumu ziņā bija komūnistu sabotāža Kvinhonas militārā viesnīcā šī gada 10. februārī, kad galu dabūja 23 amerikāņi.

Gatavošanās dziesmu svētkiem

Dziesmu svētku informācijas centrs, kas darbosies King Edward Sheraton viesnīcā Toronto un svētku laikā darbosies nepārtraukti 24 stundas diennakti, jau paveicis visus priekšdarbus — sakopotas ziņas, sagatavota informācija un iespieddarbi latviešu un angļu valodā un viss cits nepieciešamais. Tā katrs svētku apmeklētājs varēs saņemt ātru un izsmēlīgu informāciju par Toronto pilsētu, novietnēm un svētku sarīkojumiem. Informācijas centra darbinieces būs vienādos sarkanbaltos tērpos un tā viegli atrodamas arī laužu burzmā. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās — informācijas centra vaditāja Edite Markevica, ārlietu daļas vaditāja Dace Lejniece, informācijas nozares vaditāja Edite Āpše, reklāmas daļas vaditāja Anita Granting un sekretariāta vaditāja Margita Kampe; 2. rindā — Maija Vilciņa, Lolita Gulbe, Ērika Vilciņa, Daina Freimane, Zaiga Kārkliņa, Rita Āpše, Rita Ziemane un Ieva Dzērvīte. Trūkst Ilgas Sietnieces.

Foto: J. Līgers

Vai Kastro būs nākošais?

KOMŪNISTI ZAUDĒJUŠI INICIATĪVU RIETUMU HEMISFĒRĀ. VAI TIEM NĀKSIES ZAUDĒT VĒL VAIRĀK? ASV NO AIZSARDZĪBAS PĀRIET UZBRUKUMĀ.

Cik ilgi pēc notikumiem Dominikā Kastro spēs noturēties Kubā? Minējumi ASV liek domāt, ka Santo Domingo eksperiments ir bijis tikai laimīgas sagadīšanās prelūdija lielākām lietām nākotnē — Kastro komūnisma izmīcināšanai Kubā.

ASV nebūtu uzdrošinājušās sākt militāro ofensīvu pret Kastro, iepriekš neizmēģinot mazāka mērogā, kāda būs pasaules reakcija. Dominikas gadījumā, notikumiem norisinoties tik bezgala ātri, pasaule tika nostādīta notikuša fakta priekšā, parūca un nomierinājās.

Labi pārbaudītas ziņas no Vašingtonas liecina, ka ASV valdībai apnikuši nepārtrauktie komūnistu subversijas draudi Dienvidamerikā, apnikusi Kastro aģentu iefiltrēšanās, apnikušas arī mūžīgās bažas par no ārpuses atbalstītu apvērsumu kādā no nestabilākām Dienvidamerikas republikām, —kā, piemēram, savā laikā Gvatemalā, kas, izņemot Kubu, ir vienīgā Dienvidamerikas valsts, kurā valdījuši komūnisti.

Pēc drošās un noteiktās rīcības Dominikā var cerēt, ka ASV prezidents Džonsons turpinās nelaikā Kenedija Dienvidamerikai plānoto un pret Kastro komūnismu vērsto politiku. Tā, piemēram, 1962. gada 4. septembrī Kenedijs uzsvēra, ka Kastro valdībai neatļaus eksportēt agresiju, nedz agresijas draudus... To azkavēšot visiem iespējamiem līdzekļiem, un Kubas valdībai tas neizdošoties nevienā Rietumu hemisfairas punktā. Un 13. septembrī: „Ja Kuba kādreiz mēģinās ar varu eksportēt savus agresīvos mērķus pret jebkuru nāciju Rietumu hemisfairā, vai ja tā paliks par apdraudošu militāru bazi ar iespaidīgu stratēģisku nozīmi Pad. savienībai, ASV darīs visu iespējamo, lai veidojot Kubu par padomju aizsargātu savu un savu sabiedroto drošību."

Šī gada 24. aprīlī sākās Dominikas nemieri, iefiltrējās Kubā apmācīti komūnisti un pārņēma pat to vadību. „Krējums sācis nostāties piena poda virsū," sacīja prezidents Džonsons, kad noskaidrojās, ka Dominikas nemieru priekšgalā nostājušies 58 šādiem gadījumiem īpaši apmācīti komūnisti.

Tieši šis skaits sākumā radīja zināmas domstarpības. Kā tik niecīgs skaits var pārņemt revolūcijas vadību savās rokās? Uz to var atbildēt ar citiem piemēriem. Kastro sāka ar 17 vīriem un gala rezultātā pārņēma varu Kubā, Hitlera sākuma grupā bija tikai septiņas personas, un kad tās beidza savu darbu, puse pasaules atradās drupās.

Kuba tagad izveidojusies par galveno komūnistu aģentu un sabotieru sagatavošanas bazi visā Rietumu puslodē. Katru gadu Kubā saplūst līdz 1500 komūnistu no pārējām Dienvidamerikas republikām, lai mācītos nepieciešamajās taktiskajās gudrībās.

Komūnistu revolūcija Dominikā varēja izdoties vienīgi ar palīdzību no ārpuses. Un Dienvidamerikā tas var nozīmēt vienīgi Kubu. Tādēļ par ļoti zīmīgu jāuzskata sagadīšanās, ka šī gada 4. maijā ASV flote paziņoja kādas pundurzemūdenes sagūstīšanu pie Ozamas upes, Torečillas punkta tuvumā. Minētā upe plūst cauri Dominikai, un zemūdenē atrasti ieroči, munīcija un neapšaubāmi Pad. savienībā ražotas rokas granātas.

Kuba ir vienīgā vieta pasaulē, kur flotes bazes vienlaicīgi ir kā amerikāņiem, tā krieviem. Kastro nav varējis izspiest amerikāņus no Gvantanamos. Bet viņš ielaidis krievus citās ostās, izzemūdeņu paradīzi. Kubā jopro jām uzturas krievu armijas vienības, un amerikāņi sākuši ļoti šaubīties par to, cik raķešu Chruščovs savā laikā no Kubas izvāca un cik tur vēl palikušas. Nekādu pārbaudi, kā zināms, Kastro nepieļāva. Vašingtona tagad pārliecināta, ka Kuba vēl vienmēr atrodas padomju vidējo distanču raķetes, kuŗu sniegšanas attālums daudz lielāks par tām 90 jūdzēm, kas šķir Kubu no Floridas.

Pēc tā saucamās piekāpšanās un izvākšanās Pad. savienība nebūt nav atmetusi ar roku Kubai kā militārai un politiskai bazei. Kremļa komūnisti nav tie vīri, kas izšķiestu 500 milj. dolaru gadā par neko. Ja Kastro uzturēšana izmaksā tik daudz, tad var droši garantēt, ka Maskava no tā zināms ieguvums un labums.

Šodien Kastro Kubā ir nostiprinājies tik stipri, ka viņa komūnisms apdraud visu Dienvidameriku. Citiem vārdiem, — lai pasargātu pārējās Dienvidamerikas valsts no Dominikas līdzteņa atkārtošanās, nepieciešams iznīcināt komūnistu kodolu Kubā.

Ja ASV nebūtu izjaukušas komūnistu plānus Dominikā, kas tad būtu noticis? Nākamie komūnistu aktīvitātes punkti būtu bijuši Venecuēla, Kolumbija un Gvatemala. Pēc tam Perū, Paragvaja, Panama un Haiti. Kaut Meksika bieži vien izrādījusi visai kreisas tendences, to komūnisti tuvākajā laikā vēl nebija iecerējuši pārņemt. Varbūt tikai tādēļ, ka tā atrodas par daudz tuvu ASV.

Pēdējo gadu laikā Kastro Rietumu puslodē rīkojies pilnīgi brīvi un netraucēti. ASV gan uztur flotes patruļas, kuŗām būtu jāraugās, lai ieročus un aģentus

(Nobeigums 8. lpp.)

Valentīns Pelēcis

Par rakstniekiem

SAKARĀ AR RAKSTNIEKU CĒLIENU 4. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS KANADĀ

Katrai valodas skaņai un vārdam mūsu izlēlē ir kāds pamatveidols, kas no acīm redzamās pasaules ienācis mūsu dvēselē tai brīdī, kad pirmoreiz sadzirdējām kādas redzētas un aptaustītas lietas nosaukumu. Īpaši bērnībā uzņemtie pirmveidoli paliek visam mūžam.

Vēl tagad, izrunājot vārdu rakstnieks, manā iedomu redzē parādās „Pēterburgas Avīžu" Zobu-galla zīmējums, kurā aiz galda sēž smaidīgs vīrs, kupliem matiem, kūpošu pīpi un zoss spalvas rakstiķli rokā. Kad šo vectēva „iešņorēto" avīzi pirmo reizi šķiru, vēl lasīt nepratu, bet vecmāte paskaidroja: „Tis jou, bierniņ, rakstnīks..." Tā šis pirmveidols manī paliek arī vēl šodien, kaut šim senajam zīmējumam pāri plūdušas daudzu, — daudzu gan slavenu, gan neslavenu rakstnieku sejas, gan dzīvā tiešumā, gan attēlos skatītas.

Turpretim ar dzejnieka pirmtēla rašanos tik vienkārši nenotika. Kad pirmo reizi dzirdēju savu tēvu runājam, ka Rainis ir labs dzejnieks, tad es, kā no zila gaisa, uzreiz iedomājos balamutīgo vaļinieku Balto Reini, pastalās noāvies, ar garu rīksti dzen lielu aitu baru...

Vēlāk, kad lasīt iemācījos, tad aitas un Baltā Reinis pagaisa, bet dzejnieka pirmtēlu izveidoja Pietuka Krustiņš „Mērnieku laikos." Pietuka vainas pēc tad arī pats līgi vaiņoja nopietnus dzejoļus rakstīt. Pirmais dzīvais dzejnieks, ko skolas gados redzēju, bija Kārlis Baltpurviņš. Tāds neliels, bārdains vecītis gaišpelēkā vadmalā ar tādu vārdos neizsakāmu, trauslu vieglumu visā savā būtībā, ka vēl šodien lāgā neticu, vai viņš vispār bijis? Jā, viņu jau maz kur vairs atceras...

Rakstnieki — tiklab stāstnieki kā dzejnieki — gan ir mīlēti, gan nīsti, gan nicināti. Viņu darbi ir dedzināti, nolādēti un bieži arī bez jēgas godā celti. Arī mūsu svešumā radusies latviešu rakstniecība ir saskārusies ar šīm pat, pret un nost balsīm. Ir cilvēki, kas joprojām literatūrā vēlas lasīt vecās derības melnbalto. Ir citi, kas literatūru neatzīst par tādu vispār, ja tajā nav iezīmēta kādas vēlam pieņemamas ideoloģiskās propagandas līnija. Ir arī tādi, kas savukārt kļuvuši tik „mosp

LATVIJA

LATVIEŠU AVĪZE AMERIKĀ

40. N-RS TREŠDIENA, 1965. GADA 19. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Krievu mēģinājums daļēji sekmīgs

Šī gada 1z. maija vakarā, pēc Maskavas laika, padomju 3250 mārciņu smagā Luna V sasniedza mēnesi un nosēdās Mākoņu jūras tuvumā. Tiktāl padomju mēģinājums nostabilizēt automatisku raidstaciju uz mēness virsmas bija izdevies. Rakete sasniedza planētu un nosēdās paredzētajā apkārtnē. Nelaime tikai tā, ka mīkstas nosēšanās garantēšanai izbūvētās atgrūdienu strūklraķetes nedarbojās pietiekami efektīgi, un raidstacija pēc nosēšanās pārtrauca darboties. Krievu zinātnieki paskaidro, ka nosēšanās procesā iegūts daudz svarīgu datu. Pats galvenais, laikam, šoreiz vēl paliks neatbildēts, un tas ir — vai mēness virsma piemērota, lai uz tās varētu nosēsties raķete, un vai pa to varēs netraucēti pastaigāties pirmais cejotājs no zemes.

Amerikāņu lietpratēji domā, ka ar šo klizmu krieviem pilnīgi pietiks, lai jau nākamā mēģinājumā visas Luna V kļūdas būtu izlabotas un eksperiments izdotos. Jau tas vien, ka krievi kaut ko tik grandiozu pasākuši, liecina, ka mēness sasniegšanas sazcensībā viņi aizsteigušies amerikāņiem vismaz astoņus mēnešus priekšā. ASV līdzīga pasākuma īstenošanu iecerējušas tikai nākamā gada pirmajā pusē.

ARĪ OGĻU REZERVES TIKAI BLEFS

Padomju lauksaimniecība nebūt nav vienīgā dzīves nozare, kurā Maskavai neizdodas īstenot paredzētās normas. Agrākais padomju raktuvju inženieris Dr. Striškovs kādā nule publicētā Kolumbijas universitātes tezē saka sekojošo par Ļenina „rūpniecības maizes" ražu Pad. savienībā: „Vēl nevienu gadu padomju ogļraktuvēm nav izdevies izpildīt paredzētās normas, bet padomju akmeņogļu rezerves tiek pārspīlētas, tāpat kā dati par izrakto ogļu kvantumu. Daļa akmeņogļu raktuvju atrodas vienmēr sasalušajos apgabalos, kas produkciju bezgala sadārdzina un apgrūtina, vietām padara pat neiespējamu. Akmeņogļu kvalitāte kļūst arvien sliktāka. Raktuves bieži vien arī atrodas vēl 1913. gada attīstības līmenī, trūkst modernas mašinērijas. Krievu ogļracis var ražot tikai apmēram pusi no tā kvantuma, ko viens vīrs vienā maiņā paveic Anglijā vai Rietumvācijā. Kamēr modernās rūpniecības zemēs izrakto ogļu daudzums pieaug, bet nodarbināto ogļraču skaits samazinās, Pad. savienībā gluži otrādi. Lai noturētos vienā līmenī ar rūpniecības prasībām, padomju ogļraču skaitu katru gadu palielina.

MAIŅA MŪSU ČIKAGAS REDAKCIJĀ

Sākot ar šī gada 15. maiju, mūsu laikraksta Čikagas redakcijas vadību pārņēmusi

DAGMARA VALLENA

Jaunās redaktores adrese: 648 South 23rd Ave, Bellwood, Illinois, 60104, U. S. A. Tālrunis: 544-4278 (apgabala kods 312).

VĒSTULES REDAKCIJAI

NEPAMATOTI PĀRMETUMI RAINIM

LA 1. maija nummurā lasot A. Ezergaiļa rakstu „Par laikiem senajiem un Raini", rodas iespaids, ka darīšna ar vēsturisku notikumu nezināšanu vai vienvirziena domāšanu! Savā rakstā autors cenšas mūsu tautas lielāko dzejnieku un tautas gara gaismas saucēju J. Raini pataisīt par lielāko marksistu un revolūcionāru. Cik liels marksists bijis Rainis, nezinu teikt, un šķiet — diez vai raksta autors zina vairāk? Bet lasot J. Raiņa rakstus, es gan nekādu marksisma mācību tajos neesmu atradis. Ja Rainis sastāvējis Latvijas sociāldemokratu partijā, tas vēl nenozīmē, ka viņš būtu kaut kas līdzīgs komūnistam. Sociālistu partijas pastāv vēl šodien visās demokratiskajās Eiropas valstīs, tās aizstāv strādnieku un mazo ļaužu intereses. Ja noliedzam šīs kustības nozīmi, tad jau pašreizējā Anglijas strādnieku valdība arī nav mums atzīstama... Ka Rainis atstājis Latviju šī gadsimta sākumā kā politiski vajāts, dodoties labprātīgi trimdā jeb emigrācijā, tam nav nekādas nozīmes, jo katram cilvēkam tiesības izvairīties no vajātājiem, tādi paši trimdinieki un emigranti mēs pašreiz esam visi, kas atrodamies ārpus savas dzimtenes, un daudzus no mums arī neviens aiz apkakles no dzimtenes ārā nerāva, izņemot mūsu karavīrus — leģionārus, kuriem bija jāpaliek frontes ugunīs.

Revolūcionāro kustību šī gadsimta sākumā Latvijā neizraisīja nedz Rainis, nedz Jansons-Brauns. To izraisīja birokratijas apspiestā un izkurtējušā pašas Krievijas cariskā valdība ar pašu krievu dievināto caru Nikolaju II priekšgalā. Pirmā sacelšanās pret cara valdību notika Latvijā, bet Pēterpilī, un tā sākās ar priestera Gapona gājienu uz Ziemas pili pie cara tētiņa lūgt žēlastību pret valdības patvaļu. Tur vēl nenesa sarkanos karogus, bet baznīcas svētbildes. Bet cara tētiņš šos mierīgos lūdzējus lika apsveikt ar ložmetēju uguni, tādā veidā pats iespēlējot savu tautu revolūcionāru rokās. Tad sekoja reakcija no tautas puses ar saukli — cars ir slepkava un bende. Tālākie notikumi jau sekoja revolūcionāru vadībā ar ģenerālstreiku, pārsviežoties arī uz Latviju, kur mūsu tautu žņaudza vācu muižnieciība.

Nesaprotu, kur autors ņēmis tādus faktus, ka latviešu inteliģenci, skolotājus un pagasta darbvežus būtu iznīcinājuši revolūcionāri. Pēc vēsturiskiem datiem, viņi gan paši piedalījušies revolūcionārajā kustībā kā gudrākie un tai laikā attīstītākie cilvēki. Bet viņus iznīcināja tā paša cara tētiņa Nikolaja II sūtītā ģenerāļa Orlova soda ekspedīcija. Ir gan taisnība, ka daržos gadījumos mazāk apdomīgi revolūcionāri vērsušies pret dažiem vācu mācītājiem, kuri, šķiet, nav kalpojuši ne Dievam, nedz latviešu tautai, bet vācu muižniecībai.

Tā kā autors savā rakstā daudz operē ar Bībeles pantiem, ieteicu izlasīt Mateja evaņģelija 23. nodaļu, kur Kristus runā par līdzīgiem viņiem. Ka Rainis pēc savas pārliecības bijis ateists, ar to vien nav teikts, ka viņš bijis slikts cilvēks. Nezinu, vai pat Kristus būtu teicis, ka ticība kādam ar varu jāuzspiež. Nevar zināt, vai vienīgi tie būs izredzētie, kas lasa tikai Bībeli un dūžojas ar tās zināšanām. Ir labi Bībeli lasīt, bet jācenšas arī tajā rakstīto saprast. Kristus neprasa vienīgi lūgšanu rituālu pildīšanu, bet prasa arī darbu līdzcilvēku labā. Tādēļ: pirms tveri akmeņa, lai sviestu to pret savu tuvāko, padomā, vai jau esi izredzētais! Katram cilvēkam ir sava pārliecība. Rainis ir viens no mūsu tautas dižākajiem gariem. Par to liecina viņa atstātie darbi. Mūsu pienākums ir godināt viņa piemiņu ar cieņu.

J. M., Hamiltonā.

★

PALDIES

Ar prieku izlasīju tautieša A. Ezergaiļa vēstuli LA redakcijai mūsu laikraksta 1. maija numurā „Par laikiem senajiem un Raini". Lai atļauts izteikt viņam še atzinību, tāpat arī redaktoram par šī saprātīgā raksta ievietošanu. Arī man savā laikā tā mācīja par Raini, — ģimnazija „Latvijas Vēstneša" redaktors cand. jur. J. Akmens un Latvijas universitātē prof. Kārkliņš. Bet pēdējos gados mūsu trimdas prese nez' kāpēc iesarkano bezdievi grib pataisīt par tādu kā patriotu.

Mag. iur. E. Lapiņš

★

TRŪKST LOĢIKAS...

A. Ezergaiļa naida izplūdumā pret Raini vēstulē redakcijai LA 1. maija numurā trūkst loģikās:

1.) Vai tad latviešu tauta sastāv no tādiem muļķīšiem, tik ļoti izolētiem no pasaules, ka Marksa idejas — bez Raiņa ceļa somā atvestās informācijas — būtu gājušas tiem secen?

2.) "...pretvalstiskā darbība sākās jau 19. gadsimta beigās..." Vai tad latviešiem bija toreiz valsts? Vai cariskā Krievija „mazajiem brāļiem" un mazajām tautām juta līdz vairāk nekā komūnistiskā Krievija?

„Zeme — tā ir valsts!" — šie tomēr ir Raiņa un nevis A. Ezergaiļa vārdi! Raiņa „Daugava" nozīmi vajadzēja labāk izprast. Vai A. Ezergaiļis Raiņa darbus lasījis? Ilustrācijai pievienoju citādu Raiņa skatījumu. Vai LA redakcija jeb A. Ezergaiļis man var pierādīt, ka manā rakstā nepatiesība?

A. Millere, Ņujorkā

Redakcijas piezīme: Augšējās vēstules autores gaņo rakstu par Raini telpu trūkuma dēļ nav iespējams še sniegt, bet redakcija cer, ka to varēs publicēt citā sakarībā kādā no turpmākajiem LA numuriem.

☆

VISAS AUTORITĀRĀS IEKĀRTAS TOMĒR NAV VIENĀDAS!

Ar cienījamo oponentu Latgalieti (sk. „Latvija Amerikā" 37. num.) man grūti sacensties, jo mēģinu, debatējot par autoritāro iekārtu, pamatot domas ar vēsturiskiem faktiem, kamēr mans oponents, kad vien patīk pasaka: „Ulmanis gan to nedarīja, bet varēja darīt . . ." Paliekot pie vēstures: Ulmanis ir iegājis vēsturē un vairāk nekā nevar izdarīt, kas varētu apstiprināt Latgalieša apgalvojumus, ka viņš to nav varējis izdarīt. Arī Hitlers un Staļins iegājuši vēsturē, kas viņu drausmīgo necilvēcības slavu nevar salīdzināt ar Ulmaņa darbiem. Pēc Latgalieša loģikas iznāktu, ka Ulmaņa un Stučkas valdības abas bijušas autoritāras un tādēļ pilnīgi vienādas: Stučkam piecu mēnešu pietika, lai ievestu ne tikai vienas partijas diktatūru, bet arī, lai noslepkavotu bez tiesas un izmeklēšanas tūkstošiem savu politisko pretinieku.

Nedomāju, ka A. Bērziņš būtu tik tuvu stāvējis Ulmanim, lai varētu pajauties uz viņa atmiņās cita vidū iemesto teikumu par „vienu valsts partiju," jo visiem totālitāriem diktātoriem jau pirms nākšanas pie varas bija savas pašu partijas, kas iegūstot diktātoram varu, tikai pārkārtojās un piemērojās jauniem apstākļiem. Ulmanim bija sava zemnieku savienībā, bet viņš to ne piemēroja, nedz pārveidoja, bet gan slēdza tāpat, kā visas citas partijas.

Attieksmē uz kara stāvokli domāju, ka to Ulmanis izmantoja tikai vienam nolūkam — novērst kreiso opozicijas partiju barvežu centienus izsaukt brāļu karu latviešos, jo nevienu nevainīgu cilvēku uz kara stāvokļa likumu pamata taču nenoslepkavoja. Pat kreisos politiskos ģenerāļus pēc īsa aizturēšanas laika drošības apcietinājumā Liepājā atkal ne vien atbrīvoja, bet piešķīra pat visai prāvas pensijas, no kuŗu saņemšanas tie nebūt neatteicās...

Par mana neveiklā vārda „diskvalificēšana" (varbūt, diskvalifikācijas vietā) aizstāšanu ar „noniecināšanu un nosodīšanu," protams, neesmu vainojams, jo patiesībā biju domājis „diskvalifikāciju", kas, pēc Ed. Ozoliņa sastādītās un J. Endzelīna rediģētās „Svešvārdu vārdnīcas" (sk. 96. l.p.) nozīmē „pazemošana, atņemot resp. neatzīstot agrāk iegūto slavu vai spējas..." Ulmanim, kā katram mirstīgam cilvēkam, bija savas kļūdas un vājības. Lieliem vīriem mēdzot būt arī lielas kļūdas un vājības. Tomēr tāpēc neviena tauta tos nediskvalificē.

Tā kā mans godātais oponents atzīstas, ka arī ir tikai politikas amatieris tāpat kā es, tad domāju, ka būtu prātīgi, ja mēs izbeigtu šo politisko matu skaldīšanu, kas var apnikt lasītājiem. Ja Latgalietis gribētu palikt par „uzvarētāju" mūsu diskusijā, es viņam uzvarētāja laurus labprāt atdodu, jo, pretēji viņa apgalvojumam, visai cienu domu dažādību, ko līdz šim, protams, visvairāk nodrošinājusi demokratiskā iekārta, kuŗu, kā jau es minēju, uzskatu par visai sliktu iekārtu, bet kuŗa tomēr labāka par visām citām, jo citādi domu izmaiņa politiskos jautājumos mums nebūtu bijusi iespējama. Ja mums kaut kas šai ziņā jāmācās, tad — vienlīdzīga ieciešība pret citu domām un savas „pareizdomāšanas" neuztiepšana par katru cenu. Es šai ziņā tik daudz nedomāju savu oponentu, jo mūsu domstarpības ir visai sīkas, kā nevienādo nostāju, kāda demokratijās vērojama pret kreisajiem un labajiem ekstrēmistiem. Kad runa par pirmajiem; tad „zvērinātie demokrati" mēdz lietot slaveno saukli: „Es gan viņam nepiekrītu, bet aizstāvu viņa tiesības brīvi izteikt savas domas!" Kad tas pats princips būtu piemērojams labajiem ekstrēmistiem, tad lieta ir pavisam citāda. Tas mazliet atgādina diezgan pazīstamo Baltijas baronu pieeju, kad tie savā laikā mēdza lepni atcirst: „Bauer, tā taču ir pavisam cita lieta!" kad latvieši runāja par līdzīgām tiesībām.

A. Kalns

Redakcijas piezīme: Tā kā abu diskutētāju domas nekā jauna vairs nesola, redakcija tālākas debates šai jautājumā izbeidz.

★

MĒS VARĒTU DAUDZ VAIRĀK!

12. maija vakarā rīkotā demonstrācija Toronto, atbalstot ASV apņēmīgo rīcību un ieroču cīņu pret komūnismu, izvērtās negaidīti plaša un sekmīga. Atstājot tās izvērtējumu žurnālistiem, gribētu tomēr izteikt pāris personīgu domu.

Ar nopūtām un simpatijām vien verdzībā nospiestajiem nekad nebūs palīdzēts. Ikviena līdzjutēja klātiene šim līdzīgā gadījumā ir vienkārša nepieciešamība. Un ja šie līdzjutēji zinātu, cik tas viegli un vienkārši izdarāms, viņi arvien būtu klāt; no viņu sirdsapziņas tad arī nokristu dažs labs nevēlams ierūsējums. Televīzijai veltītais laiks māca brutālitāti,— vai nebūtu labāk pagriezt seju un apzinu pretim cilvēcības ideāliem?

Desmitiem plakātu izteica nosodījumu tiranniem un atbalstu darbībai pret brīvības iznicinātājiem. Cik daudz iespaidīgāki būtu plakāti, kas zīmējumos rādītu komūnistu mežonības pret paklausīgiem upuriem! Vārdi ātri aizmirstas, bet tēli iesaknojas atmiņā daudz ilgāk. Un kas gan cits šādus plakātus spētu pagatavot, ja ne mākslinieki? Pat labākie fotografi nevar sacensties ar iztēles bagātu fantaziju. Kas īsti mūsu mākslinieku kavē šādu darbu radīšanā? Iztēles trūkums, techniskā nespēja, iedoma par mākslinieka cieņas pazemošanu, garīgais slinkums, snobisms vai visu šo faktoru kopojums? Komercmākslinieki būtu jāpadomā, vai pārmaiņas un dvēseles miera dēļ nederētu talanta ievirze kaut nezēm arī ideālisma novadā? Un tiem, kas dažus nenozīmīgus krāsu plankumiņus kopā saliekot, jau iedomājas to par mākslu, tiem pārmaiņa, kaut reizēm, minētajā virzienā būtu patiesi stimulējoša radošai fantazijai. Kalpojot varmācības un tumsas mazināšanai pasaulē, mūsu visu apziņā radīsies vairāk gaismas un arī apziņa, ka neesam pievīluši savu Radītāju ar pašmīligu un nenozīmīgu dzīvesveidu, kad mums dāvātas visas iespējas saniegt cilvēciga cildenuma mērķus.

J. U.

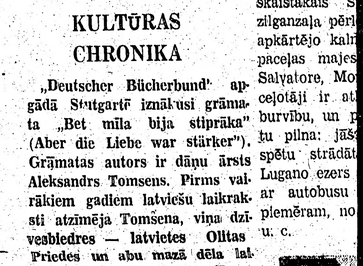

Austra Augenberga

Ceļā uz Raiņa un A

CEĻOJUMA

I

KASTAŅOLĀ

Iebraucu Kastaņolā no Strēsas kopā ar dažiem franču tūristiem. Kamēr pārējie braucēji paliek Lugano pilsētā, steidzos uz Kastaņolu. Katrs no vietējiem zina parādīt „Casa Cattaneo." Tur ir tagad neliela, nepretencioza Tadei pansija. Tadei kundze tekošā franču valodā ar lielāko laipnību stāsta un rāda visu, kas mani interesē. Pareizi, skaisti viņa izrunā vārdus Rainis un Aspazija.

Ēdamistabā, kur arī es lielā steigā ēdu pusdienas, centrālā vietā starp divām gleznām ir redzams Raiņa un Aspazijas dubultportrets. Zem tā uzraksts italiešu un latviešu valodā: „1906. — 1920. šīnī mājā dzīvoja trimdā lielie dzejnieki un Latvijas brīvības cīnītāji Aspazija (1862. — 1943.)) un Rainis (1865. — 1929.). I grandi poeti e combattenti per la liberta Lettoni vissero in exilio in questa casa 1906 — 1920." No šīs telpas logiem un blakus istabas loga (kura bijusi Raiņa darba istaba) ir brīnišķīgs skats uz Lugano ezeru.

KULTŪRAS CHRONIKA

„Deutscher Bücherbund" apgādā Stuttgartē iznākusi grāmata „Bet mīla bija stiprāka" (Aber die Liebe war stärker"). Grāmatas autors ir dāņu ārsts Aleksandrs Tomsens. Pirms vairākiem gadiem latviešu laikraksti atzīmēja Tomsena, viņa dzīvesbiedres — latvietes Olitas Priedes un abu mazā dēla laimīgu apvienošanos brīvajā pasaulē pēc gariem verdzības gadiem Sibirijā. Tagad Tomsens laidis klajā šo darbu, kurā dienasgrāmatas formā, apvienots ar viņa dzīvesbiedres dienasgrāmatas atzīmēm, stāstīts par abu smago gadu pieredzi Sibirijā.

Grāmatizd. J. Sleiers Zviedrijā sagatavo izdošanai monografiju par mūzībā aizsaukto Jūliju Jēgeru. Apcerējumus par Jūlija Jēgera dzīvi un mākslu rakstīs Jānis Rudzītis un Juris Soikans. Tā būs ļoti gaidīta mākslas grāmata, jo mūsu mākslas vērtētāji J. Jēgeru atzinuši par vienu no īpatākiem latviešu gleznotājiem.

Kastaņola ir kajiem stūrīši Lugano ezera. skaistākais S zilganzaļa pērļ apkārtējo kalnu paceļas majes Salvatore, Mo cejotāji ir at burvību, un p tu pilna: jāsē spētu strādāt Lugano ezers ar autobusu pleimēram, no u. c.

Tadei pansij ba ist

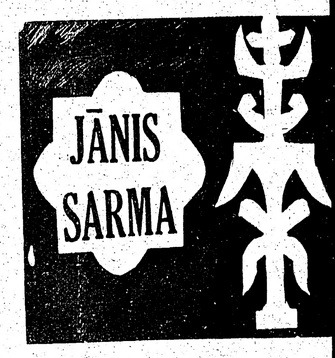

(56. turpinājums)

Atraduši mājvietu, kur novietot ēzeļ bakars ar Miklotu gāja apskatīt pašu pilsē pudzojas un troksnja pilna— ļaudis jau vai mazākos baros, runāja, kliedza, apstā diem, kur tirgojās ar augļiem, zivīm un tāpēdamvielām un dzērieniem. Pusē ar ar nepatiku viņi vēroja Baala templi, k varenās kolonās redzēja milzīgas divragot vas, kas apzīmēja pašu Baalu kā kara d

Kaut kur tālāk viņi ieraudzija citu virs altāra paceļās divains bronzas nezvēr raga virsējā daļa līdzināja sievietei, be gādināja zivi. Pašlaik uz altāra kaut k tā ka liesmas sniedzās līdz pat nezvēra

— Derseta! Derseta!— ļaužu pūlis žēlo un glābi mūs no Gazas posta!...

— Mums jāturas nomaļus,— Miklo jo var gadīties, ka viņi mūs notur par G un tad...

Abi attālinājās no templa un iejauc

LILIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

ATMIŅAS

Eduarda Vingŗa viņete un ilustrācijas

Autore Lilija Zariņa 1957. gadā, tūlīt pēc izkļūšanas no padomju vergu valsts. Še redzamais ir viņas pirmais uzņēmums brīvajā pasaulē.

PRIEKŠVĀRDS

Dr. med. Lilija Zariņa, kuŗai 1957. gada jūnijā laimējās izkļūt cauri dzelzs aizkaram Rietumu brīvībā, ar savām atmiņām mums nodod traģisku liecību par to, kāda bijusi dzīve un apstākļi okupētajā Latvijā otra pasaules kara pēdējos mēnešos un kā viss risinājies tālāk līdz brīdim, kad viņai izdevās no sarkanās miglas izkļūt. Daudzi [illegible] viņa tik ilgi klusējusi un tikai tagad, [illegible] publicē savu liecinājumu.

Tālāk tenkārša: Lilijas Zariņas dzīves ceļš arī Rietumos nav bijis viegls. Ar īsākiem un garākiem starplaikiem viņa gandrīz visus šos gadus pavadījusi slimnīcās un pārcietusi ap 10 smagu operāciju; par spīti slimībai, par jaunu virinājusi Vācijas universitāšu durvis, lai iegūtu atzīšanu par ārsti un darba tiesības; ilgus gadus dzīvojusi bez darba un ienākumiem, kaut prāvie slimnīcu rēķini krājušies viens pie otra. Var vienīgi apbrīnot viņas enerģiju, ar kādu viņa, par spīti grūtībām, tomēr sasniedza savu mērķi — ieguva ārstes tiesības arī Rietumvācijā un beidzot strādā savā profesijā, kaut joprojām manāmi jūt daudzo operāciju sekas. Savas atmiņas par piedzīvoto okupētajā Latvijā viņa sākusi rakstīt jau ap 1958. gada beigām, bet slimības un studiju atkārtojuma dēļ varējusi pabeigt tikai tagad.

Lilijas Zariņas atmiņas lasāmas gandrīz kā romāns, kaut tajās nav nekā izdomāta, bet katrs notikums, pat katrs tēlojuma sīkumiņš atbilst patiesībai. Viss patiešām tā noticis, kā viņa stāsta. Dabiski, ļiecinot par pieredzēto, nācies lietot vislielāko uzmanību, lai kaut kādā veidā arī netieši un neapzināti nekaitētu dzimtenē palikušajiem, kā autore atmiņu ievadījumā arī pati norāda. Tā personu vārdi lielumties izdomāti, tikai nedaudzi saukti īstajos vārdos — komūnistu funkcionāri vai cilvēki, kuŗiem īstā vārda minēšana vairs nekaitē. Vairākos gadījumos reālo personu likteņi apvienoti vienā jaunā un izdomātā personā, t. i. vairāku cilvēku piedzīvotais uzcelts viena plecos, bet viss notikušais tomēr palicis īsts un neviltots. Arī paši notikumi pārstatīti citā vietā un citās sakarībās. Tas viss ir saprotami un ne mazākā mērā nemazina atmiņu vēsturisko un dokumentāro vērtību.

Autore savās atmiņās bijusi patiesa līdz pēdējam, tādēļ nav slēpusi pat personīgas lietas, kuŗas parasti nemēdz sniegt lasītājiem. Patiesības labā viņa tomēr atzinusi par pareizāku neslēpt nekā, lai visu attēlotu dabiskajā attīstībā. Tā Lilija Zariņa savā atmiņu darbā klaji atklāj savu personīgo dzīvi, pat intimākās izjūtas, cerības, ticību un vilšanos. Lasot tagad atklātībai pasniegtās atmiņas, redzam Liliju Zariņu izaugam no meitenes par sievieti, no bērna pārvēršamies pieaugušā cilvēkā. Rīgā viņa ierodas kā naīva meitene, uzņēmusi sevī skolā mācītos augstos ideālus, kuŗu vairs nav. Biklā meitene tikai tagad sāk iepazīties ar patieso dzīvi, jo, līdz tam vecāku sargāta un lutināta, ir bez mazākās praktiskās dzīves pieredzes, kuŗas trūkumu jo skarbi jājūt tieši komūnistu okupācijas varas pasaulē. Visu to autore pastāsta gandrīz vai neticamā valsirdībā. Un tieši šis apstāklis visvairāk pārliecina un izgaisina šaubas, ka atmiņu darbā varētu būt arī izdoma, ne viskailākā patiesība vien.

Atmiņu ievadījumā autore, apmulsusi par visa pārpilnību un nepazīto pasauli, stāv bezpalīdzīgi puķu veikala skatloga priekšā un nespēj saprast brīvo Rietumu cilvēku steigu un neapmierinātību ar dzīvi, jo pati jūtas kā pasaku valstībā ienākusi. Šis apstāklis, sevišķi pēc tikšanās ar pirmajiem trimdas latviešiem, Lilijā Zariņā rada vēlēšanos runāt — stāstīt par visu piedzīvoto, lai pateiktu to, kas māc sirdi un dvēseli, bet ko nespēj vai negrib saprast pašapmierinātie rietumnieki.

Tā Lilija Zariņa savā atmiņu darbā atklāj, kā latvieši okupētajā dzimtenē līdz pēdējam ticēja Rietumu sabiedroto palīdzībai, kā viņi domāja okupācijas laika sākumā un kā šīs domas mainījās līdz dienai, kad autore Latviju atstāja. Atmiņās lasāms, ko dzimtenē palikušajiem nodara neapdomātas publikācijas trimdā, kā visi spiesti samierināties un pēc iespējas pieskaņoties jaunajiem — okupācijas varas apstākļiem, lai savai dzīvei panāktu vismaz iespējami labāko, kas dotajos apstākļos iegūstams.

Autore ir ārste, studijas sākusi un beigusi sarkanās miglas apņemtajā Rīgā. Tā gluži dabiski, ka viņas atmiņās jo plaši aprakstītas medicīnas studijas un universitātes apstākļi komūnistu pasaulē; vispirms grūtības, ar kādām jācīnās medicīnas studentiem, vēlāk arī ārstes gaitas. Viss tomēr aprakstīts tik vienkāršā un pārliecinošā veidā, ka medicīnas studentes gaitas ar interesi lasīs ne vien mūsu ārsti, bet arī katrs trimdas latvietis, kas interesējas par dzīvi un apstākļiem dzimtenē, kādi tie okupētajā Latvijā bijuši gados pēc otra pasaules kara beigām, kad viņpus dzelzs priekškara palikušajiem nācās veidot pilnīgi jaunu dzīvi.

Atmiņu ievadījumā autore vēršas tieši pie lasītāja, un tas, ko viņa saka, liek katram nopietni pārdomāt teikto. Lilijas Zariņas darbs katram lasītājam tomēr nepārprotami pasaka kādu faktu, kuŗu, liekas, daudzi vēl šodien nav sapratuši un negrib saprast,

Laiki mainās un reizē ar tiem mainās arī cilvēki, — nekas nepaliek uz vietas un nemainīgs. Šodienas Latvija vairs nav tāda, kādu to atstājām, un reizē ar to arī okupētajā Latvijā palikušie tautieši domā un jūt citādi nekā toreiz, kad savu zemi atstājām, lai glābtos no sarkanās miglas smacējošā spiediena brīvajos Rietumos!

Alfrēds Vinčels

AI

ekstrēmistiem, tad lieta ir pavisam citāda. Tas mazliet atgādina diezgan pazīstamo Baltijas baronu pieeju, kad tie savā laikā mēdza lepni atcirst: „Bauer, tā taču ir pavisam cita lieta!" kad latvieši runāja par līdzīgām tiesībām.

A. Kalns

Redakcijas piezīme: Tā kā abu diskutētāju domas nekā jaunu vairs nesola, redakcija tālākas debates šai jautājumā izbeidz.

★

MĒS VARĒTU DAUDZ VAIRĀK!

12. maija vakarā rīkotā demonstrācija Toronto, atbalstot ASV apņēmīgo rīcību un ieroču cīņu pret komunismu, izvērtās negaidīti plaša un sekmīga. Atstājot tās izvērtējumu žurnālistiem, gribētu tomēr izteikt pāris personīgu domu.

Ar nopūtām un simpatijām vien verdzībā nospiestajiem nekad nebūs palīdzēts. Ikviena līdzjutēja klātiene šim līdzīgā gadījumā ir vienkārša nepieciešamība. Un ja šie līdzjutēji zinātu, cik tas vieglī un vienkārši izdarāms, viņi arvien būtu klāt; no viņu sirdsapziņas tad arī nokristu daža labs nevēlams ierūsējums. Televizijai veltītais laiks māca brutālitāti,— vai nebūtu labāk pagriezt seju un apziņu pretim cilvēcības ideāliem?

Desmitiem plakātu izteica nosodījumu tiranniem un atbalstu darbībai pret brīvības iznīcinātājiem. Cik daudz iespaidīgāki būtu plakāti, kas zīmējumos rādītu komūnistu mežonības pret pakļautiem un viltību pret turpmākajiem upuriem! Vārdi ātri aizmirstas, bet tēli iesaknojas atmiņā daudz ilgāk. Un kas gan cits šādus plakātus spētu pagatavot, ja ne mākslinieki? Pat labākie fotografi nevar sacensties ar iztēles bagātu fantaziju. Kas īsti mūsu mākslinieku kavē šādu darbu radīšanā? Iztēles trūkums, tehniskā nespēja, iedoma par mākslinieka cieņas pazemošanu, garīgais slinkums, snobisms vai visu šo faktoru kopojums? Komercmākslinieciem būtu jāpadomā, vai pārmaiņas un dvēseles miera dēļ nederētu talanta ievirze kaut reizēm arī ideālisma novadā? Un tiem, kas dažus nenozīmīgus krāsu plankumiņus kopā saliekot, jau iedomājas to par mākslu, temata pārmaiņa, kaut reizēm, mīnētajā virzienā būtu patiesi stimulējoša radošai fantazijai. Kalpojot varmācības un tumsas mazināšanai pasaulē, mūsu visu apziņā radīsies vairāk gaismas un arī apziņa, ka neesam pievīluši savu Radītāju ar pašmīlīgu un nenozīmīgu dzīvesveidu, kad mums dāvātas visas iespējas sanieģt cilvēciga cildenuma mērķus.

J. U.

a savā atmiņu darbā atklāj,
ā dzimtenē līdz pēdējam ticēja
palīdzībai, kā viņi domāja
kumā un kā šīs domas mainī-
autore Latviju atstāja. Atmi-
tenē palikušajiem nodara ne-
ijas trimdā, kā visi spiesti sa-
espējas pieskaņoties jaunajiem
s apstākļiem, lai savai dzīvei
ējami labāko, kas dotajos ap-

studijas sākusi un beigusi sar-
ntajā Rīgā. Tā gluži dabiski,
o plaši aprakstītas medicīnas
itātes apstākļi komūnistu pa-
ības, ar kādām jācīnās medi-
ēlāk arī ārstes gaitas. Viss to-
enkāršā un pārliecinošā veidā,
entes gaitas ar interesi lasīs
bet arī katrs trimdas latvietis,
dzīvi un apstākļiem dzimtenē,
Latvijā bijuši gados pēc otra
n, kad viņpus dzelzs priekškara
veidot pilnīgi jaunu dzīvi.
ā autore vēršas tieši pie la-
ņa saka, liek katram nopietni
ijas Zariņas darbs katram la-
rprotami pasaka kādu faktu,
vēl šodien nav sapratuši un

reizē ar tiem mainās arī cil-
liek uz vietas un nemainīgs.
rs nav tāda, kādu to atstājām,
upētajā Latvijā palikušie tau-
tādi nekā toreiz, kad savu zemi
s no sarkanās miglas smacējo-
os Rietumos!

Alfrēds Vinčels

Austra Augenberga

Ceļā uz Raiņa un Aspazijas trimdas vietu

CEĻOJUMA PIEZĪMES

I

KASTAŅOLĀ

Iebraucu Kastaņolā no Strēsas kopā ar dažiem franču tūristiem. Kamēr pārējie braucēji paliek Lugano pilsētā, steidzos uz Kastaņolu. Katrs no vietējiem zina parādīt „Casa Cattaneo." Tur ir tagad nelielа, nepretencioza Tadei pansija. Tadei kundze tekošā franču valodā ar lielāko laipnību stāsta un rāda visu, kas mani interesē. Pareizi, skaisti viņa izrunā vārdus Raiņis un Aspazija.

Ēdamistabā, kur arī es lielā steigā ēdu pusdienas, centrālā vietā starp divām gleznām ir redzams Raiņa un Aspazijas dubultportrets. Zem tā uzraksts italiešu un latviešu valodā: „1906. — 1920. šinī mājā dzīvoja trimdā lielie dzejnieki un Latvijas brīvības cīnītāji Aspazija (1862. — 1943.)) un Raiņis (1865. — 1929.). I grandi poeti e combattenti per la liberta Lettoni vissero in exilio in questa casa 1906 — 1920." No šīs telpas logiem un blakus istabas loga (kura bijusi Raiņa darba istaba) ir brīnišķīgs skats uz Lugano ezeru un kalnu virsotnēm aiz tā. Tadei kundze atnes man viesu grāmatu, kur savus ierakstus atstājuši daudzi man pazīstami un nepazīstami latvieši, kas apmeklējuši šo vietu; ir arī daži ieraksti italiešu valodā.

Mājas ārpusē ir plāksne ar uzrakstu italiešu un latviešu valodās: „Qui visse dal 1907 al 1920 Jānis Rainis, grande poeta lettone. Patiesā mīlā Alma un Edvards Paegle. 1930." Plāksne piestiprināta blakus agrākā mājas īpašnieka Karlo Kataneo attēlam. Viņa vārds saistīts ar Italijas brīvības cīņu vēsturi. Kataneo bijis iecienīts profesors un Italijas brīvības cīņu varoņa Madzini līdzstrādnieks. Tadei kundzes vectēvs zēna gados pavadījis profesoru Kataneo viņa slepenajos laivas braucienos pa ezeru uz norunāto satikšanās vietu ar pārējiem italiešu brīvības cīnītājiem. Tadei kundzes vectēvs arī bieži sarunājies ar Raini; arī viņa pati to atceras (toreiz viņa bijusi maza meitene). —

Kastaņola ir viens no skaistākajiem stūrīšiem pie gleznainā Lugano ezera. Manuprāt, tas ir skaistākais Šveices ezers: kā zilganzaļa pērle tas vizuļo starp apkārtējo kalnu virsotnēm! Tur pacelas majestātiskie Monte S. Salvatore, Monte Brē u. c. Bet ceļotāji ir atklājuši Kastaņolas burvību, un pašlaik tā ir tūristu pilna: jāšaubās, vai Rainis spētu strādāt šādos apstākļos. Lugano ezers viegli sasniedzams ar autobusu no visām pusēm, piemēram, no Strēsas, Lokarno u. c.

Ir daudz rakstīts par to, kādā veidā atzīmēt Raiņa piemiņu. Ir bijuši dažādi priekšlikumi par Raiņa piemiņas stūrīša ierīkošanu Kastaņolā vai Cīrichē, par pieminekļa celšanu Kastaņolā. **Gribētu šeit izteikt savus personiskos ieskatus, balstoties uz apmeklējumā gūtajiem iespaidiem. Man šķiet, ka nebūtu nozīmes ierīkot Raiņa muzeju Cīrichē tikai tādēļ, ka Rainis tur uzturējies kādu laiku un mīlējis šo pilsētu: tādu vietu būs Rietumeiropā diezgan daudz. Ar lieliem izdevumiem būs saistīta arī pieminekļa celšana un apstādījumu ierīkošana pie tā — ja arī izdotos dabūt tam atļauju no vietējām iestādēm. Šaubos arī par izteikto apgalvojumu, ka tas popularizēs latviešu tautas vārdu: pieminekļu ir tagad tik daudz dažādās vietās, ka modernie, steidzīgie tūristu bari pat neapstājas pie tiem, kas nav saistīti ar vispār pazīstamām vēsturiskām personām un nav minēti ceļojumu grāmatās. Uz ne mazāk lielām grūtībām atdurties citādi simpatiskā ideja par Raiņa piemiņas stūrīša ierīkošanu Tadei namā. Tas ir neliels vienkāršs namiņš — gan ļoti skaistā vietā, bet tam visapkārt izaugušas modernas lielas celtnes ar viesnīcām un pansijām. Drīz vien kāds nopirks arī Tadei namu un uzcels tur lielu modernu ēku tūristu vajadzībām. Kas notiks tad ar Raiņa un Aspazijas piemiņas stūrīti?.. Vai nebūtu pareizāk izlietot šim nolūkam domātos līdzekļus Raiņa garā, Raiņa ideju saglabāšanai, viņa darbu tulkošanai citās valodās — un reizē ar to arī latviešu vārda propagandēšanai citu tautu vidū? Ka sveštautieši nav vienmēr neatsaucīgi pret mazpazīstamu tautu rakstniekiem, to rāda, piemēram, dienvidslavu rakstnieku darbu izdevumi Vācijā, kā arī Zentas Mauriņas darbu un priekšlasījumu popularitāte Vācijā. Vai nevarētu mēģināt uzvest kādu Raiņa lugu kādā no sveštautu teātriem (protams tulkojumā)? Bet šim nolūkam vajadzīgi līdzekļi, jo neviens sveštautiešu teātris neuzņemsies risku uzvest līdz šim maz pazīstama rakstnieka darbu. Daži Raiņa drāmatiskie darbi jau ir tulkoti citās valodās.

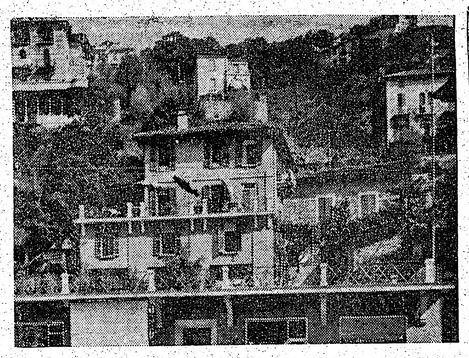

Tadei pansija Kastaņolā. Augšējā stāva labajā stūrī Raiņa darba istabas logs, tam blakus dzīvojamās istabas logi.

KULTŪRAS CHRONIKA

„Deutscher Bücherbund" apgādā Stutgartē iznākusi grāmata „Bet mīla bija stiprāka" (Aber die Liebe war stärker"). Grāmatas autors ir dāņu ārsts Aleksandrs Tomsens. Pirms vairākiem gadiem latviešu laikraksti atzīmēja Tomsena, viņa dzīvesbiedres — latvietes Olitas Priedes un abu mazā dēla laimīgu apvienošanos brīvajā pasaulē pēc gariem verdzības gadiem Sibirijā. Tagad Tomsens laidis klajā šo darbu, kurā dienasgrāmatas formā, apvienots ar viņa dzīvesbiedres dienasgrāmatas atzīmēm, stāstīts par abu smago gadu pieredzi Sibirijā.

Grāmatizd. J. Sleiers Zviedrijā sagatavo izdošanai monografiju par mūžībā aizsaukto Jūliju Jēgeru. Apcerējumus par Jūlija Jēgera dzīvi un mākslu rakstīs Jānis Rudzītis un Juris Soikans. Tā būs ļoti gaidīta mākslas grāmata, jo mūsu mākslas vērtētāji J. Jēgeru atzinuši par vienu no īpatākiem latviešu gleznotājiem.

Biruta Senkēviča

JŪRA

Lēni tu līgo mūžības šūpīlēs,
Sapņos nogrimis titāns;
Mūžam pie kājām
tev klintis gulēs,
Riņķos kaijas un klijāns.

Mūžam zem saules
cilvēks dzimst un mirst,
Jūras viļņi augstu
ceļas un krīt.
Sāpēs un naidā
daudz asaru birst —
Cilvēku dziņas pretējādas mīt.

Vētras un viļņi
tev pāri vēl trauks
Un bangas sirdīgi
šķeldamās šalks;
Tev vaigs tais tik balgs,
te atkal tik jauks —
Cilvēks ar tevi
mūžīgi līdzību alks.

Ne keramiķe, bet podniece

ANNAS GRAUDIŅAS PIRMĀ DARBU IZSTĀDE TORONTO

Laikā no 21. — 24. maijam Arvida Tīruma mākslas salonā Lotus Toronto (792 Bathurst St., Bloor St. stūrī) notiks keramiķes Annas Graudiņas pirmā darbu izstāde Kanadā. To atklās piektdien, 21. maijā, plkst. 7.30 vakarā.

Keramiķe Anna Graudiņa savus darbus, — viņa pati runā vienīgi par podiem un podu skatēm! — jau rādījusi 5 patstāvīgās izstādes Ņujorkā, Čikagā, Bostonā, Kalamazū un pērnā gadā Vašingtonā; 1960. un 1961. gadā par saviem darbiem saņēmusi Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda atzinības rakstus. Tā arī Kanadas latviešiem viņa nav gluži nepazīstama, jo bez augšējiem faktiem viņas podi bijuši redzami arī kopskatēs un salonos. Toronto rīkotajā izstādē viņa domā rādīt ap 60 darbu — podus dažādās formās un apmēros.

„Par sevi nav daudz ko stāstīt," pirmajam intervijas jautājumam atbild Anna Graudiņa. „Esmu podnieks."

Jā, tieši tā — podnieks!... Izrādās, ka Annai Graudiņai nemaz netīk, ka viņu apzīmē par keramiķi, — viņa grib būt un palikt podnieks. Pat apzīmējums podniece viņai ne sevišķi pieņemams. Bet — ko lai dara? Jāsamierinās, jo latviešu gramatika reiz nu nejauj sievietei būt podniekam, bet vienīgi podniecei, kaut arī viņa darina podus, kuŗi nedalās vīriešu un sieviešu kārtas radījumos... Pretēji citiem keramiķiem, kas ilgi nepiedotu, ja tos par podniekiem sauktu, Anna Graudiņa vienkārši paskaidro: „Man šis apzīmējums patīk un liekas jo-ti labs!"

Anna Graudiņa dzimusi un augusi Kurzemes lauku mājās, apmeklējusi Kaucmindes skolu un vēlāk Liepājas valsts lietiskās mākslas vidusskolu, kuŗu pabeidza 1944. gadā. Gadu vēlāk, jau trimdā, viņa uzsāka podniece ces darbu Heidelbergā un tās apkārtnē, kur bija iekārtojusi savu darbnīcu kieģelnīcā ar 4 vācu strādniekiem un vienu vācu mācekli. Īsu laiku vēl nodzīvojusi toreizējā Vācijas latviešu „galvaspilsētā" Eslingenā, kur grieza podus Lidotāju skolas nometnē, viņa 1950. gadā iecelojā ASV un apmetās Ročestrā, kur dzīvo vēl tagad.

„Amerikā ar māliem ķēpājos pa pagrabu," saka podniece, un tas saprotams tā, ka viņa pagrabā iekārtojusi darbnīcu, kuŗa iekārtā pamazām papildināta. Tagad tajā redzamas divas virpas, viena elektriskā smidzinātā kamera (ir arī vēl otra, kas darbināma ar kāju) un trīs podniecei no rokām rautin izelektriskās krāsnis izstrādājumu apdedzināšanai.

„Daudz padarīt nevaru," žēlojas Anna Graudiņa, „bet kas no cepļa ārā, tas tūlīt arī aiziet taupā. Par to tomēr ļoti priecājos, jo tas apliecina, ka esmu ieguvusi tautiešu labvēlību. Bet ja kādreiz iedomājos sarīkot izstādi, tad gan nākas pamelot un pircējiem paskaidrot, ka man podu nav. Citādi visus izpirktu un skatei nekas neuzkrātos..."

Par spīti apstāklim, ka gatavos podus interesenti viņai rautin raušus no rokām izrauj, Anna Graudiņa pieticīgi atzīst: „Nesmu savā mūžā padarījusi neka liela, nedz ievērojama, tikai uzvirpojusi simtiem māla podu. Daži no tiem iznākuši labāki un citi vienkārši nav izdevušies, bet centusies esmu vienmēr. Laiks skrien ātri, un katra nākošā diena liekas īsāka. Bieži vēlos, kaut dienas būtu divtik garas un es prastu labāk un mācētu vairāk, — tad tik' būtu podi!"

Jautāta par atklājamo izstādi Toronto, par cerībām un iespējamiem plāniem, kas saistās ar to, Anna Graudiņa sev tik īpatājā veidā atbild: „Prāts nemierīgs un bailes biksta, jo nav jau nekāds joks, ja ar podu vezumu jāceļo uz ārzemēm. Kaut nu labi vien izietu..."

Še intervētājam jāpiemetina

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA PĀRSNIEGUSI VIENA MILJONA ROBEŽU

Toronto latviešu kreditsabiedrība (Latvian — Toronto — Credit Union Ltd.) 31. martā beidza savu sesto darbības gadu, kas izrādījās viens no sekmīgākajiem. Kā jau agrāk atzīmēts, kreditsabiedrības bilance pārsniegusi viena miljona dolaru robežu un darbības gada nobeigumā bija 1.153.833,47 dol., bet kopā ar biroja iekārtu un inventāru 1.163.858,66 dol. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bilances aktīvs pieaudzis par 242.751,38 dol. Kreditsabiedrības birojs tagad atrodas Latviešu namā un veic visas parastās bankas operācijas. Birojam iegādāta moderna grāmatvedības mašīna un tai pieskaņota arī speciāla kartīšu sistēma visiem naudas darījumiem. Biroja darbu vada pārvaldnieks A. Svenne; bez viņa vēl ir 3 pilna darba laika darbinieki, viens strādā pusi darba laika, bet vasarā paredzēti arī daži izpalīgi — studenti. Kreditsabiedrības biedru kārtējā gada sapulce notiks 20. maijā, plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā, un tajā bez amatpersonu ziņojumiem un darbības pārskata pieņemšanas paredzēti dažu statūtu punktu grozījumi, kā arī pārvēlamo amatpersonu vēlēšanas.

Latviešu kreditsabiedrība iespējami trīs dažādi noguldījuma veidi: akcijas (Share), par kurām maksā 6% gadā; ilgtermiņa noguldījumi (Saving) ar 4% gadā un īstermiņa noguldījumi — depozīts par 3½% gadā. Iepriekšējā darbības gadā vislielāko pieaugumu procentuāli uzrāda noguldījumi akcijās, kas pieauguši par 99% no 55.833 uz 111.224 dol. Īstermiņu noguldījumu konts pieaudzis par 57% no 113.434 uz 117.563 dol. Procentuāli mazāko (17%), bet skaitliski lielāko pieaugumu uzrāda ilgtermiņu noguldījumi no 727.746 uz 850.476 dol.

Kā visās naudas iestādēs, arī Latviešu kreditsabiedrībā iespējami aizdevumi, un tie ir divējādi: personīgie aizdevumi iepriekšējā gadā pieauguši tikai par 39.397 dol. no 342.777 uz 382.174 dol., bet aizdevumi pret nekustamu īpašumu obligācijām pieauguši par 28% no 357.471 dol uz 447.948 dol. Vislielākais naudas aizņēmēju skaits (49) bijis dažādu personīgu parādu nomaksai. Tad seko automobiļu pircēji — 41, nekustamu īpašumu iegādātāji — 33 u. c. bet veikalnieciskiem pasākumiem naudu aizņēmušies tikai 7, izglītības turpināšanai 6 u. t. t. Kopā iepriekšējā gadā aizdevumu komisija A. Kristapsona vadībā piešķīrusi 235 personīgos un 37 hipotekāros aizdevumus. Nepietiekošu nodrošinājumu dēļ aizdevumu piešķiršana noraidīta 18 gadījumos. Kopējā aizdevumu summa bijusi 583.193,05 dol.

Kreditsabiedrības biedriem iespējamas arī čeku operācijas, kādas notiek parastajās bankās, un tās izdara saskaņā ar Ontario provinces valdības (Department of Attorney General) noteikumiem. Čekus var rakstīt tikai no īstermiņa noguldījumu konta, bet vajadzības gadījumā naudu var pārskaitīt arī no akciju un ilgtermiņa noguldījumiem, par to iepriekš paziņojot kreditsabiedrības birojam. Pārskata gadā birojs apgrozījis 5602 biedru čekus kopsummā par 785.096 dol.

Latviešu kreditsabiedrība nav tīra peļņas organizācija, bet kooperatīvs pasākums vietējai latviešu sabiedrībai. Tādēļ tā maksā augstākus noguldījumu procentus un materiāli atbalsta nozīmīgākos kultūrāli - nacionālos un jaunatnes pasākumus. Tā iepriekšējā gadā TLB sestdienas skolai nodoti 800 dol., TLTA sestdienas ģimnazijai 230 dol., LNAK dalības naudu 567 dol. u. t. t. No peļņas segtas arī dividendes par akcijām (6%) 2.205 dol. Šī gada tīrā peļņa ir 7.742,50 dol., un par tās sadalījumu lems pilnsapulce.

Pārskata gadā kreditsabiedrība ieņēmusi 69.873,10 dol., kas sastādās no personīgo aizdevumu procentiem (33.358,53 dol.), hipotekāriem aizdev. (28.606,27 dol.), speciāliem depozitiem (5.073,39 dol.), ieguldījumiem (2.244,71 dol.), un čeku kontiem (590,20 dol.). Izdevumos procentos par noguldījumiem izmaksāti 30.475,73 dol., darbinieku algās 13.072,50 dol., noguldījumu un aizdevumu apdrošināšanai 7.750,04 dol., kancelejas izdevumiem 2.402,75 dol., telpu īrei 1.973,04 dol. u. c.; kopā izdoti 62,130,60 dol. Reizē ar to tīrā peļņa sadalei ir 7.742,50 dol.

Latviešu kreditsabiedrība aizvadītajos sešos darbības gados neapšaubāmi sevi parādījusi par nozīmīgu un augošu faktoru ne tikai saimnieciskajā, bet vispār nacionālajā dzīvē. Vislabāk to izteic skaitļi, kas dibināšanas — 1959./60. gada nobeigumā uzrādīja 237 biedrus un bilancē 85.227,86 dol., 1960./61. darbības gadā — 449 biedrus un 234.414,02 dol., 1961./62. darbības gadā 913 biedru un 408.545,53 dol., 1962./63. darbības gadā 1234 biedrus un 693.677,06 dol., 1963./64. darbības gadā 1456 biedrus un 915.121,55 dol., bet aizvaditajā 1964./65. darbības gadā biedru skaits pieaudzis jau uz 1701 un bilance uz 1.163.409,62 dol.

Latviešu kreditsabiedrība darbojas Ontario provinces kreditsabiedrību līgas ietvaros un pakļauta provinces valdības attiecīgiem likumiem, tādēļ visi noguldījumi un aizņēmumi tiek apdrošināti. Reizē ar to miršanas gadījumos aizņēmumi tiek anulēti, bet noguldījumi, kas nepārsniedz 2000 dol., tiek dubultoti. Pie pašreizējā apgrozījuma kreditsabiedrība atsevišķai personai privātā aizņēmumā var izsniegt līdz 4000 dol., bet hipotekāros aizdevumos līdz 12.000 dol. Lieki aizrādīt, ka šie noteikumi kopā ar augstākajiem noguldījumu procentiem ir izdevīgāki nekā parastajās bankās. Tas arī pamatā Latviešu kreditsabiedrības straujajai attīstībai un uzplaukumam kā šeit Toronto, tā arī citos lielākajos latviešu centros, kur nodibinātas līdzīgas kreditsabiedrības.

Toronto kreditsabiedrības darbu kārto valde, kuŗā kā priekšsēdis darbojas A. Rāviņš, viņa vietnieks J. Grīslis, sekretārs I. Jente, kasieris E. Mundeciems un locekļi A. Svenne, P. Rasiņš un K. Boriss. Vēlētajā revīzijas komisijā darbojas A. Flaums, A. Plampe un A. Kānbergs, bet kreditsabiedrības grāmatved., naudas un dokumentu revīzijas izdara arī Ontario Credit Union League revidenti, tāpat iepriekšējā gada sapulcē apstiprinātie zvērinātie revidenti — Cram-mond, Stripe and Company, Chartered Accountants.

R. N.

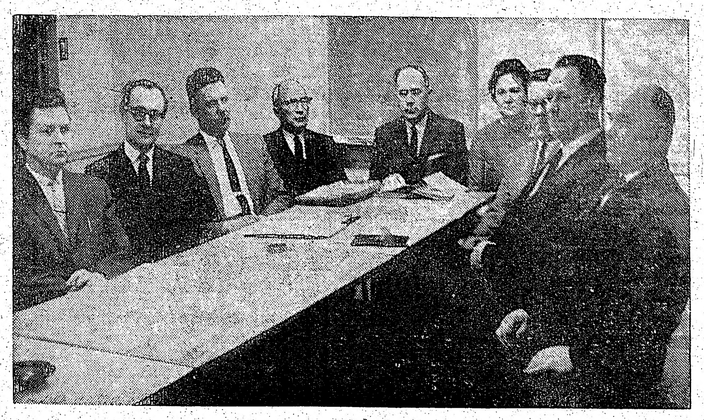

Austrumu ev.-lut. dr. lauku īpašuma Tālava pārvalde: no kreisās — V. Bušs, A. Freimanis, J. Vandelis, māc. A. Briedis, pārvaldes prks A. Amoliņš, A. Vitiņa, H. Jeckalējs, G. Soste un Ž. Esenbergs. Foto: JAK

Celojošā balva aktivākajam korim

Sogad 4. latviešu dziesmu svētkos Kanadā pirmoreiz piešķirs jauno ceļojošo balvu aktīvākajam korim Ziemeļamerikas kontinentā. Jauno balvu dāvinājusi Latviešu dziesmu svētku biedrība Kanadā un Latviešu koŗu apvienība ASV. Iepriekšējo ceļojošo balvu, kuŗu bija dāvājusi Latviešu dziesmu svētku biedrība, trīsreiz pēc kārtas ieguvis Kalamazū latviešu koris „Dziesmu vairogs" un, saskaņā ar noteikumiem, tagad patur savā īpašumā.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

RAKSTAMMAŠĪNAS par visizdevīgākām cenu ALEKSANDRS KĀNBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel: 463-2667

E. Krūka un V. Mukts pussimtā

Uz 50 mūža gadiem 18. maijā atskatījās pazīstamais sabiedriskais darbinieks Elmārs Krūka Toronto, kuŗa dzimtā vieta ir Baldone, bet izglītības ceļš saistās ar Rīgu, kur jubilārs 1939. gadā arī pabeidza Latvijas karaskolu un dienēja 5. Cēsu kājnieku pulkā. Otra pasaules kara laikā Elmārs Krūka bija rotas komandieris Latviešu leģiona 15. divīzijas izlūku bataljonā, pārstaigājis ar to kauju laukus Krievijā un Vācijā; vairākkārt smagi ievainots, apbalvots abām Dzelzkrusta šķirām u. c. goda zīmēm. Gūsta laikā Čedelgēmā viņš vadīja nometnes sporta rosmes un aktīvi piedalījās DV organizācijas dibināšanā, bet pēc atbrīvošanas no gūsta apmetās uz dzīvi Vācijas angļu pārvaldītajā daļā un atrada darbu latviešu sardžu vienībā. Iecelojis Kanadā 1950. gadā, jubilārs sāka strādāt General Electric sabiedrībā, kur pēdējos 3 gados papildinājies zināšanās uzņēmuma vadības darbā, bet brīvajā laikā piedalījās DV organizācijas darbības iedzīvināšanā Kanadā, kjūdams aktīvs DV darbinieks. E. Krūka ievēlēts DV Toronto nodaļas pirmajā valdē un vēlāk bijis tās priekšsēdis, darbojies DV Kanadas valdē un vēlāk bijis tās vicepriekšsēdis un goda tiesas locekļis, bijis arī DV dienu idejas rosinātājs un pirmo lielāko DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis, tāpat atradies DV teātra un sporta kluba iedzīvinātāju vidū. Par nopelniem DV mērķu sekmēšanā apbalvots ar organizācijas zelta nozīmi. Bez darbības DV organizācijā E. Krūka bijis arī jo aktīvs dziesmu dienu un 3. Kanadas latviešu dziesmu svētku rīcības komitejās. Gavilnieks ar dzīvesbiedri Toniju audzina divus brašus dēlus, bet meita beigusi studijas žurnālistikā un jau nodibinājusi pašas ģimenes dzīvi.

Tai pašā 18. maijā 50-gadnieks kļuva arī kādreizējais DV Kanadas valdes priekšsēdis un DV apgāda vadītājs Vitālijs Mukts, kas bērnību pavadījis Līvānos, bet tagad dzīvo Toronto. Beidzis Rīgas valsts technikumu, jubilārs saistījās negadījumu apdrošināšanas pārvaldes dienestā Rīgā, bet neatkarīgās Latvijas pēdējos gados bija nodarbināts kaulu tuberkulozes sanatorijā Krimuldā, kur līdztekus darbojās arī par jūras krastu aizsardzības rotas komandieri. Jubilārs beidzis rezerves leitnantu kursus un karaskolas rezerves virsnieku nodaļu, bet Latviešu leģionā bijis virsnieks Krievijas un Vācijas karaju laukos, sākumā 32. pulkā un īsi priekš kara beigām piedalīdamies pīkv. V. Januma kaujas grupā Berlīnes ielenkumā. Kopā ar pārējiem kaujas grupas virsniekiem V. Mukts nonāca amerikāņu gūstā, bet vēlāk pārvietots uz Cēdelgemu, kur piedalījās DV organizācijas dibināšanā. Vēlāk bija jo aktīvs DV Eslingenas nodaļā Vācijā, 1948. gadā iecelojа Kanadā un piedalījās šejienes DV organizācijas izveidošanā, darbodamies DV Toronto nodaļas pirmajā valdē un vairākus gadus būdams DV Kanadas valdes aprūpes daļas vadītājs, 6 gadus bijis DV Kanadas valdes priekšsēdis un 9 gadus DV apgāda vadītājs. Kā viens no pirmajiem Kanādas DV darbiniekiem apbalvots ar organizācijas zelta nozīmi. Parallēli V. Mukts atkārtoti bijis ievēlēts LNAK un pildījis tās vicepriekšsēža pienākumus, darbojies Kanadas latviešu katoļu apvienības centra valdē un revīzijas komisijā. Dzīves iztiku gavilnieks pelna kā nekustamu īpašumu pārdošanas aģents. Kara laikā apbalvots ar Dzelzkrusta II šķiru.

Nobeigumā interesanti atzīmēt, ka abi 18. maija gavilnieki Latvijas armijā obligāto karadienestu pildījuši vienā pulkā, būdami vienā grupā. Arī abu gultas bijušas līdzās.

O. Kļavenieks

Pltn. J. Ķikulis pēdējā gaitā

Korporāciju pārstāvjiem stāvot godasardzē, pie kapa no pltn. Jūlija Ķikuļa atvadās Latviešu virsnieku apvienības valdes pr-dis J. Šmits, noliekot vainagu. Foto: JAK

Pēc grūtas operācijas mirušā Tervetia un Fraternitas Lettica plnt. Jūlija Ķikuļa izvadīšanas svētbrīdī, ko Rosar bēru mājā vadīja māc. A. Cops, piedalījās [illegible] goda sardze. Atvadvārdos māc. A. Cops cildināja Jūliju Ķikuli kā pienākuma cilvēku, kas [illegible] savu dzīvi veltījis darbam un [illegible] Latvijai.

[illegible] atvadījās, noliekot vainagus, [illegible] korporācijas Tervetia pārstāvis J. Preisbergs, Latviešu virsnieku apvienības valdes priekšsēdis J. Šmits, Korporāciju kopas seniors A. Rāviņš, Fraternitas Lettica pārstāvis O. Zvejnieks, Fraternitas Academica pārstāvis A. Ziemelis, igauņu korporācijas Ugala seniors R. Pa[illegible] no [illegible] darba vietas [illegible] golfa kluba kolēģu vārdā I. Ziģurs u. c. Vainagu bija sūtījusi arī korp. Tervetia Montrealas kopa. Ziedi bija pat no Zviedrijas un citām attālākām vietām.

R. N.

Skaidiena

No tiem, kas savā laikā bijuši Montekarlo un Las - Vegas spēļu ellēs, tikai nedaudzi ticēs „šances teorijai". Arī „Jaunās gaitas" ceļojošajā mākslas skatē bija tikai viena no 90 iespējām, ka kāds mākslas darbs atraisīsies no sienas un nokritīs. Taču neticamais notika: V. Kiršteina „Klusā daba" klusi atraisījās un uzgāzās vāzei — pārsteiguma balvai, to sadauzot smalkās druskās tieši brīdī, kad to taisījās izlozēt. Rīkotāji ari nolēma, ka „vainīgā" glezna jāizlozē, un tā krita (no visiem 300 vīeslem) tieši „Jaunās Gaitas" līdzstrādniekam Dr. P. Vasariņam. Šo nu varētu saukt par sagadīšanos kvadrātā.

★

No laika gala nosaukumi dzejoļu grāmatām bijuši gaužām intrigējoši, un pēdējos trimdas gados šis labais paradums kļuvis par zināma veida sacensību dzejnieku vidū. Ainas Kraujietes grāmatai uz vāka ir „Es esmu vāsara", Eduards Freimanis nāca klajā ar krājumu „Dumpju dūdas", tā liekot lasītājam minēt, vai runa par putniem vai dumpošanos. Mīklains savā laikā likās Veltas Tomas „Dziļumā jāpārloņ". Taču virsmaksts sacensībā nupat priekšā izrāvies Olģerts Cakars ar savu jauno dzejoļu grāmatu — „Stiklam piedzīd un zūd". Izklausās mazliet nesaprotami, bet, atšķirot pirmo lappusi un palasot pirmo dzejoli, ataust gaisma: tie, kas stiklam piedzīd un zūd, ir „bez trokšņa balti punkti". Lieku reizi pierādās, cik svarīga lieta teikumā ir substantīvs!

Vecais Indriķis

TORONTO

● LPB Kanadas kopas valdes sēdē priekšnieces Birutas Senkēviča vadībā galvenais pārrunu temats bija Raiņa 100 gadu dzimšanas dienas atceres sarīkojums, kas paredzēts 31. oktobrī. Par mūsu ievērojamā dzejnieka J. Raiņa dzīvi un darbiem referēs rakstnieks Arnolds Rasa - Skujiņš, bet savas atmiņas stāstīs rakstniece Angelika Gailite. Bez tam dzejniece Velta Toma sagatavos aranžējumu no J. Raiņa „Daugavas." Atskaņos arī dziesmas ar J. Raiņa tekstiem. Par kopas biedru uzņēma redaktoru Alfrēdu Vinčelu, un reizē ar to LPB Kanadas kopas biedru skaits pašreiz ir 42. TLB sestdienas skolai un TLTA sestdienas ģimnazijai piešķīra katrai pa 25 dol. absolventu apbalvošanai. Latviešu nama koncertfilģeļa iegādei izmaksāti 25 dol. Pārrunāja arī jaunatnes 2x2 nometnes atbalstu, bet konkrētu summu tai atvēlēs kādā no nākošajām sēdēm.

● Tuvu pie 300 apmeklētāju pulcējās Royal Ontario mūzeja telpās, kur 15. maijā notika latviešu teātŗa ansambļa Vītoliņu komēdijas: „Septiņi milētāji" pirmizrāde.

● Latviešu kreditsabiedrības aprīļa mēneša darbs beidzies ar 558,08 dol. atlikumu, bet kopējā bilance sasniedza 1.199.356,77 dol. pret 957.239,92 dol. tai pašā laikā iepriekšējā gadā. Biedru skaits aprīļa beigās bija 1724 un 71 organizācija. Kreditsabiedrības gada sapulce notiks 20. maijā plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā.

● Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes svētdienas skolu aizvaditajā mācību gadā apmeklējuši 188 skolēni. No tiem Maija Baruša, Sandra Kurse, Arturs Stiebriņš, Anita Medne, Rita Treigūta, Nora Turkēvica un Leonards Turkēvics mācības nav kavējuši nevienu reizi. Vienreiz mācības nokavējuši 16 skolēni, divreiz — 7, trīsreiz — 11 un četrreiz kavējuši 14. Svētdienas skolas kopējais ienākums iepriekšējā gadā bija 499,13 dol., kas sastādās: kollektes 314,29 dol., sarīkojumu atlikums 161,19 dol. un ziedojumi speciālam misijas darbam 23,65 dol. Ienākumi sadalīti labdarīgiem un sabiedriskiem mērķiem. Skolā notikušas 22 mācību stundas, skolēni piedalījušies 7 dievkalpojumos, 2 skolas sarīkojumos un 3 aktos. Skolā darbojas 19 skolotāju Annas Kurses vadībā.

● Sezonas atklāšanā Austrumu ev.-lut. draudzes laukā īpašumā Tālavā piedalījās ap 40 dalībnieku. Tālavas galvenā ēkā bija iekārtota arī gleznotāja J. Zunta-ka darbu skate, kuŗā bija izstādītas 22 gleznas, no tām trīs pārdotas tūlīt pēc atklāšanas. Saviesīgo draudzes vakaru un gleznu izstādi ar uzrunu atklāja Tālavas pārvaldes priekšnieks A. Amoliņš.

● Pēc desmit mēnešu ilga darba no Latviešu nama pārvaldnieka pienākumiem atteicies A. Grebže. Viņa vietā valde pagaidām aicinājusi P. Rudzīti.

● Austrumu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas nobeiguma aktā piedalījās 41 audzēknis no 55 skolas apmeklētājiem mācības gadā. Skolas vadītājam A. Grigalim un audzinātājiem māc. A. Briedim, A. Rostokai un R. Dreifeldei skolēni pasniedza ziedus un grāmatu veltes. Skolēni saņēma apliecības par svētdienas skolas apmeklēšanu.

● Austrumu ev.-lut. draudzē māc. A. Briedis salaulājis Vidardu Ķimeni ar Veltu Zariņu, Robertu Koldenbachu ar Brigitu Jeckalēju. Kristīts Roberts Davids Risks, Jēkaba un Ievas dēls.

● Latviešu baptistu draudzes rīkotā reliģisko pārdomu cikla nobeigumā 20. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā māc. R. Ekšteins referēs par tematu „Vai cilvēka dabu iespējams mainīt." Koncerta daļā dziedās baritons P. Geistauts.

● Sv. Andreja ev.-lut. draudzes svētdienas skolu iepriekšējā mācību gadā apmeklējuši 80 bērni, kas nobeiguma aktā saņēma apliecības. Svētdienas skolu nevienu reizi nav kavējusi Sandra Rudzīte, Ivārs Blūms, Silvija Melle, Šandra Indzere, Viktorija Gregore, Benita Kalna, Sarma Zubāne un Imants Ķivlis, kas saņēma grāmatu veltes. Bērni savukārt ar ziediem un grāmatu veltēm apdāvināja skolas pārzini A. Cēberi un skolotājus māc. A. Čopu, prāv. B. Federu, L. Blūmu, V. Melli, E. Namgaudu un E. Ķivli.

BRAMPTONA

Bramptonas slimnīcā 80 gadu vecumā miris Aleksandrs Reinbergs. Viņu pēdējā gaitā uz Bramptonas kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Alvīni, dēlu un vedeklu, meitu un znotu un mazbērnus.

ALAs KONGR

Tā kā ALA's 14. kongress šogad noritēja bez tradicionālās balles, atlika vairāk laika darbam: sestdiena parasto divu cēlienu vietā bija sadalīta trijos, pie kam pēdējais bija veltīts referātiem.

ALAs centrālās valdes priekšsēža vietn. A. Bērziņš runāja par pašreizējo politisko stāvokli. Viņš uzsvēra, ka politiskā ziņā nekāda atšķirība pēc varas maiņas Kremlī nav manāma. Apsverot iemeslus, kāpēc „visuvarenajam" Chruščovam bija jāiet, liekas, ka tas nav noticis tik daudz viņa nesaskaņu dēļ ar sarkano Ķinu kā Pad. savienības saimnieciskā sabrukuma dēļ: viņš lēsis, ka bads būs tā pātaga, kas iedzīs zemniekus kolchozos, bet nebija sapratis, ka pilsētā šī pātaga būs manāma vēl smagāk nekā laukos.

Runājot par Vietnamu, A. Bērziņš izteica gandarījumu par ASV nostāju, apsolot to neatstāt, pat ja tas nozīmētu kaŗu ar Ķinu. Referents analizēja arī de Golla politiku, nākdams pie atziņas, ka ASV kirchināšana, sakot, ka franči gatavi iet kopā ar Pad. savienību un sarkano Ķinu, domāta, lai piespiestu pasaules atzīt „četrus lielos" tagadējo trīs vietā.

Runas otra daļa bija veltīta apstākļiem Latvijā. Kaut aizvien apgalvo, ka deportācijas izbeigtas, turienes prese liecina pretējo, jo bieži lasāmas ziņas par latviešu jauniešu izsūtīšanu uz Sibiriju. Komūnisti paši atzīst, ka lielākais šķēršlis viņu pilnīgai uzvarai līdz šim bijis nacionālisms, tāpēc „ar redzamām sekmēm pārkārtojuši tautību sastāvu." Runājot par ziņām, ka nacionālās kultūras uzturēšanas iespējas pēdējā laikā būtu it kā uzlabojušās, A. Bērziņš teica: „Neviena vara līdz šim latviešu tautai nav spējusi laupīt Jāņu svinēšanu. Šīs tiesības nu atņēmuši tie, kas saka, ka atnesuši brīvību." Referents uzsvēra, ka apbrīno visus kultūras sargātājus dzimtenē, kas jau 25 gadus spītējuši visam jaunumam, kādu vien tiem var uzvelt plecos. „Mēs neesam pret tautu dzi... „Mūsu da... dzimtenē, r... piekristu, ... jies, ja a... stāķlus da... būtu kauna... Ja mēs ner... sim, kas ta... nesāpēs, ... sāp?" A. B... cāja.

Prof. V. ... viešu kulti... pieskārās ... dien, kur ... nāšana na... kultūru ap... gais komi... du kultūra... nīcu, redz... tur patiesī... ferents at... ras dzīve ... laikā lielā... trimdiniek... turpat pu... bas locekļ... viju nekad... atkarības ... pēc organ... pārmaiņu ... biedriskie... tos apstāk... zācijas sa... kā pagaidu... pārorientē... vai valrāk... pēc arī, va... reizi ievēlē... dītāju tik... reizē ar ... projektu ... renta dom... ras iestād... ciešāka ... dā vienvei... mas kā ... skolām, va... tu un gaid... tes māc. ... jaunatnes ... tūrālā jau... divas atse... viešu jau... viešu kul... var tikai ... ku palīdzī... las gads ... par padom... pat pašiem ... šanu par ...

AR PIPI UZ JUM

Ņujorkas draudzes Longailendas jaunceļamais dievnams paredzēts ap 200 cilvēkiem. Visas ēkas telpas kopējais tilpums amerikāņu iestāžu uztverē esot 726 cilvēkiem, kādēļ šādam skaitam vajadzīgas arī labierīcības, jo — vienā laikā visā ēkā varot novietot šādu skaitu cilvēku. Cerams tikai, ka viesiem vienā laikā nevajadzēs lietot labierīcības.

Bet arī citas nelaimes piemeklējušas Longailendu. Pavasaris šai gadā esot bijis mitrs, bet tas nav atbaidījis talciniekus no darba. Kāds tomēr iestidzis mālos un pazaudējis zābakus, arī smagais zemes macējs tikai ar grūtībām izglābies no noslīkšanas dubļos. Ar siltajām pavasara dienām slapjums esot izžuvis un īpašuma komiteja gaidot ne vien talciniekus, bet arī tādus, kas šo īpašumu vēl nav redzējuši. Ik sestdienu kāds no īpašuma komitejas locekļiem vadīšot talkas darbus un sniegšot paskaidrojumus tiem, kas pēc dabas esot ziņkārīgi un grībēšot zināt par jauno īpašumu arī sīkumus.

★

Labas runas saturu traucē kāds runātāja bieži iespraucts vārdiņš, kas nekā neizsaka, bet kuŗu paraduma dēļ izrunā. Šāda parādība retāk atgadās svinīgās svētku runās, bet samērā bieži dzirdama sapulcēs un sanāksmēs, pārrunājot dažādus jautājumus, atbalstot vai noraidot kādu priekšlikumu. Nesen kādas organizācijas paplašinātā valdes sēdē Ņujorkā gadījās divi runātāji, kas abi bieži piedalījās diskusijās un abi savās runās iesprauda vārdus, kas savā saturā stipri radnieciģi.: viens pēc katra otra vai trešā vārda teica „jāsaka", otrs tikpat bieži „kā var teikt". Tie, kas viņu iebildumus klausījās, no teiktās domas vairāk dzirdēja abas „teikšanas", nekā to, ko viņi vēlējās izteikt. Kāds no sēdes dalībniekiem bija saskaitījis, ka abi runātāji šos vārdiņus lietojuši vairāk simt reižu. Vai tad kāds brīn... šos vārd... varbūt, vē... ri vilktu ... kāmo vār... atrast.

Dīezgan ... metumi pa... lodas izte... dos drukā... iebilst, — ... viešu valo... izteiksmi, ... di aizstāt... viskā raks... ka vislatvi... ALAs kult... bet šī ga... skatā las... „zieds": „... jāsper or... dzēm, rīk... un aicinot ... soļu sperš... šana; nav ... spert ar k... svērt, ka ... priekšlasīju...

Vienmēr ... skatot lat... sludinājum... tamu vārd... aizgājēja v... pats aizgā... nesen laik... ris Teodor... biski, ja t... varētu bū... rakstnieks. ... miris latvi... pārbraucie... vēl vienmē... bas, sadzi... katastrofas ... dzejnieku ... grāmatu ... kiem, uzra... stu un vē... šējā stāvā... Īstoranžā, ... mu tālāku... nai paziņo... vēl vismaz... par kuŗie... varbūt, vē... rakstītājam

...o kreisās — V. Buš, A. Freimanis, J. ...itiņa, H. Jeckalējs, G. Soste un Ž.
Foto: JAK

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., cor Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

...škirs ...kon- ...bied- ...ce- ...bied- ...zies- ...īpa- ...nām ...otos ...šāsa- ...āmā ...o va- ...lie- Sv. mai- ...ietei- ...kana- ...n. ze- ...mati- ...ā at- ...rita, ...ispā- ...gru- ...dzies- ...olkst. ...edzē- ...sa- ...mat- ...t na- ...niķu ...ieru ...tvie- ...emēs ...kol- ...n ze- ...ušie ...pie- ...iece- ...K. N. ...des ...nkš- ...unu ...zim- ...ums, Par J. ...erēs ...šku- ...stīts Bez ...aga- ...ina ...ies- Par ...oru to ...dru ...dle- ...nas 25 ...lat- ...ēja ...ēja at- ...tai sē- ...cul- ...tel- ...ošu ...mē- ...miz- ...ap- ...ar ...pēja ...col. ...ai- ...dru un ...drī- ...mai- ...na- ...vēt- ...ību No

tiem Maija Baruša, Sandra Kurse, Arturs Stiebriņš, Anita Medne, Rita Treigūta, Nora Turķēvica un Leonards Turķēvics mācības nav kavējuši nevienu reizi. Vienreiz mācības nokavējuši 16 skolēni, divreiz — 7, trīsreiz — 11 un četrreiz kavējuši 14. Svētdienas skolas kopējais ienākums iepriekšējā gadā bija 499,13 dol., kas sastādās: kollektes 314,29 dol., sarīkojumu atlikums 161,19 dol. un ziedojumi speciālam misijas darbam 23,65 dol. Ienākumi sadalīti labdarīgiem un sabiedriskiem mērķiem. Skolā nottikušas 22 mācību stundas, skolēni piedalījušies 7 dievkalpojumos, 2 skolas sarīkojumos un 3 aktos. Skolā darbojas 19 skolotāju Annas Kurses vadībā.

● Sezonas atklāšanā Austrumu ev.-lut. draudzes laukā īpašumā Tālavā piedalījās ap 40 dalībnieku. Tālavas galvenā ēkā bija iekārtota arī gleznotāja J. Zuntaka darbu skate, kuŗā bija izstādītas 22 gleznas, no tām trīs pārdotas tūlīt pēc atklāšanas. Saviesīgo draudzes vakaru un gleznu izstādi ar uzrunu atklāja Tālavas pārvaldes priekšnieks A. Amoliņš.

● Pēc desmit mēnešu ilga darba no Latviešu nama pārvaldnieka pienākumiem atteicies A. Grebže. Viņa vietā valde pagaidām aicinājusi P. Rudzīti.

● Austrumu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas nobeiguma aktā piedalījās 41 audzēknis no 55 skolas apmeklētājiem mācības gadā. Skolas vadītājam A. Grigalim un audzinātājiem māc. A. Briedim, A. Rostokai un R. Dreifeldei skolēni pasniedza ziedus un grāmatu veltes. Skolēni saņēma apliecības par svētdienas skolas apmeklēšanu.

● Austrumu ev.-lut. draudzē māc. A. Briedis salaulājis Vidardu Ķimeni ar Veltu Zariņu, Robertu Koldenbachu ar Brigitu Ječkalēju. Kristīts Roberts Davids Risks, Jēkaba un Ievas dēls.

● Latviešu baptistu draudzes rīkotā reliģisko pārdomu cikla nobeigumā 20. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā māc. R. Ekšteins referēs par tematu „Vai cilvēka dabu iespējams mainīt." Koncerta daļā dziedās baritons P. Geistauts.

● Sv. Andreja ev.-lut. draudzes svētdienas skolu iepriekšējā mācību gadā apmeklējuši 80 bērni, kas nobeiguma aktā saņēma apliecības. Svētdienas skolu nevienu reizi nav kavējusi Sandra Rudzīte, Ivārs Blūms, Silvija Melle, Sandra Indzere, Viktorija Gregore, Benita Kalna, Sarma Zubāne un Imants Ķivlis, kas saņēma grāmatu veltes. Bērni savukārt ar ziediem un grāmatu veltēm apdāvināja skolas pārzini A. Cēberi un skolotājus māc. A. Čopu, prāv. B. Federu, L. Blūmu, V. Melli, E. Namgaudu un E. Ķivli.

BRAMPTONA

Bramptonas slimnīcā 80 gadu vecumā miris Aleksandrs Reinbergs. Viņu pēdējā gaitā uz Bramptonas kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Alvīni, dēlu un vedeklu, meitu un znotu un mazbērnus.

ALAs KONGRESA REFERĀTI

Tā kā ALA's 14. kongress šogad noritēja bez tradicionālās balles, atlika vairāk laika darbam: šestdiena parasto divu cēlienu vietā bija sadalīta trijos, pie kam pēdējais bija veltīts referātiem.

ALAs centrālās valdes priekšsēža vietn. A. Bērziņš runāja par pašreizējo politisko stāvokli. Viņš uzsvēra, ka politiskā ziņā nekāda atšķirība pēc varas maiņas Kremlī nav manāma. Apsverot iemeslus, kāpēc „visuvarenajam" Chruščovam bija jāiet, liekas, ka tas nav noticis tik daudz viņa nesaskaņu dēļ ar sarkano Ķīnu kā Pad. savienības saimnieciskā sabrukuma dēļ: viņš lēsis, ka bads būs tā pātaga, kas iedzīs zemniekus kolchozos, bet nebija sapratis, ka pilsētā šī pātaga būs manāma vēl smagāk nekā laukos.

Runājot par Vietnamu, A. Bērziņš izteica gandarījumu par ASV nostāju, apsolot to neatstāt, pat ja tas nozīmētu kaŗu ar Ķīnu. Referents analizēja arī de Golla politiku, nākdams pie atziņas, ka ASV kircināšana, sakot, ka franči gatavi iet kopā ar Pad. savienību un sarkano Ķīnu, domāta, lai piespiestu pasauli atzīt „četrus lielos" tagadējo trīs vietā.

Runas otra daļa bija veltīta apspriešanai Latvijā. Kaut aizvien apgalvo, ka deportācijas izbeigtas, turienes prese liecina pretējo, jo bieži lasāmas ziņas par latviešu jauniešu izsūtīšanu uz Sibiriju. Komūnisti paši atzīst, ka lielākais šķēršlis viņu pilnīgai uzvarai līdz šim bijis nacionālisms, tāpēc „ar redzamām sekmēm pārnākušo tautību sastāvu." Runājot par zināmu, ka nacionālās kultūras uzturēšanas iespējas pēdējā laikā būtu it kā uzlabojušās, A. Bērziņš teica: „Neviena vara līdz šim latviešu tautai nav spējusi laupīt Jāņu svinēšanu. Šis tiesības nu atņēmuši tie, kas saka, ka atnesuši brīvību." Referents uzsvēra, ka apbrīno visus kultūras sargātājus dzimtenē, kas jau 25 gadus spītējuši visam jaunumam, kādu vien tiem var uzvelt plecos. „Mēs neesam pret tautu dzimtenē," viņš teica. „Mūsu darbs domāts tautai dzimtenē, nevis šeit. Bet ja mēs piekristu, ka tur viss uzlabojies, ja akceptētu turienes apstākļus daļēji vai pilnīgi, mēs būtu kauna pilni kapitulētāji šeit. Ja mēs nerunāsim un neapsūdzēsim, kas tad to darīs? Ja mums nesāpēs, draugi, kam tad lai sāp?" A. Bērziņš nobeidzot valcāja.

Prof. V. Klīve runāja par latviešu kultūras politiku. Arī viņš pieskārās apstākļiem Latvijā šodien, kur tautas etniskā izmicināšana nav beigusies, bet tās kultūru apdraud garīgi nabadzīgais komūnisms. „Apskatot tādu kultūras iestādījumu kā baznīcu, redzam, kāda „brīvība" tur patiesībā ir", viņš sacija. Referents atzina, ka mūsu kultūras dzīve brīvajā pasaulē pēdējā laikā lielā mērā ietekmēta no trimdinieku sastāva maiņas — turpat puse no mūsu sabiedrības locekļiem tik jauni, ka Latviju nekad nav redzējuši vai neatkarības laikus neatceras. Tāpēc organizācijas atrodas lielu pārmaiņu priekšā, jo jaunie sabiedriskie darbinieki auguši citos apstākļos, bet pašas organizācijas savā laikā dibinātas it kā pagaidu darbam. Tām nu jāpārorientējas, jāsāk plānot 10 vai vairāk gadu uz priekšu. Tāpēc arī, varbūt, nebūtu vairs pareizi ievēlēt kultūras biroja vadītāju tikai uz vienu gadu, kas reizē ar to apgrūtina plašāku projektu īstenošanu. Pēc referenta domām neatkarīgo kultūras iestādījumu starpā jāpanāk ciešāka koordinācija: jāizstrādā vienveidīgas kursu programmas kā skolām, tā svētdienas skolām, vasaras nometnēm, skautu un gaidu darbam, tāpat iesvētes māc. Pirmā vietā liekama jaunatnes audzināšana un kultūrālā jaunrade, kas būtiski nav divas atsevišķas lietas, jo latviešu jauniešiem jāpierāda latviešu kultūras vērtīgums, ko var tikai ar radošu mākslinieku palīdzību. Vismaz viens skolas gads jāveltī arī studijām par padomju laiku dzimtenē; tāpat pašiem jāiegūst vairāk zināšanu par to, kas tur tagad notiek, jo pašreizējās zināšanas sporadiskas — nevaram pat vairs lāgā iedomāties apstākļus, kādos mūsu tautai diendienā jādzīvo. Te varētu palīdzēt grāmatas, semināri un priekšlasījumi. Referents gan noraidīja t. s. kultūras apmaiņu: „Būtu traģiski kļūt par tās līdzdalībniekiem," viņš teica.

Pagājušā gadā radušies jauni ierosinājumi par vidusskolu un kolledžu dibināšanu. Tie ir simptomi par kādas plašākas idejiskas vadības nepieciešamību," prof. Klīve norādīja. Bet mūsu kultūras darbu lielā mērā ietekmē finances: jābūt gataviem to atbalstīt ar daudz lielākiem līdzekļiem nekā līdz šim. Bez pastāvīga algota darbinieka grūti darboties. Arī katru gadu izdarītās kultūras fonda līdzekļu vākšanas akcijas nav pietiekamas, jo savākta tiek tikai apm. viena kvalificēta strādnieka gada alga, no kuŗas bez godalgām jāatlicina arī kultūras biroja techniskiem darbiem.

☆

ALJAs priekšsēdis Lauris Kalniņš runāja par jauniešu šai gadā domāto un darīto. Viņš pateicās par sabiedrības izrādīto interesi un atbalstu, norādot, ka ALJA nu kļuvusi par inkorporētu organizāciju, pie kuŗas darbojas arī padome. „Jaunatnes darbībā radies kaut kas, ko varētu saukt par sava veida atmodas laikmetu," viņš teica, apraksti dams veiksmīgo 2X2 nometnes un 6 nedēļu nogaļu kursu darbu. Aktivitāte arī parādījusies atsevišķos pulciņos, kas dažkārt darbojas neparastos veidos: piem., Grand Rapidos jaunieši mācījuši vecākai paaudzei tautas dejas, Kalamazū atkal sarīkojuši bērnu pēcpusdienu, un tā joprojām. Jādomā par latviešu ģimnazijām un augstākām mācības iestādēm. Referents arī pieminēja ASV vidienes apgabala ev.-lut. draudžu īpašumu Gaŗezeru un aprakstīja dažādās iespējas, kādas tā iegāde paver. Viņš pakavējās arī pie jauniešu rīkotajiem līdojumiem uz Eiropu, paredzētajiem kursu turpinājumiem semināros, tāpat minēja arī ALJAs saistības ar Baltijas Balss radiokuģa ideju. Referāta laikā jaunieši izdalīja kongresa dalībniekiem radiokuģa komisijas sastādītu 32 lpp. biezu brošūru, kas satur ziņas par projektētā kuģa iegādes, uzturēšanas un izmantošanas iespējām, eventuālo izmaksu, juridiski - politisko situāciju u. t. t. līdz ar politisko problēmu apskatu, iespējamiem līdzekļu sagādes veidiem, citātiem no komūnistu preses reakcijām pret BB, tāpat dažu rietumu pasaules ievērojamu pārstāvju uzskatiem par šo radio kuģi, atbildēm uz visbiežāk dzirdētajiem jautājumiem un aptauju.

ALJAs rietumu apgabala pārstāvis Oļģerts Pavlovskis nolasīja ALJAs padomes principu deklarāciju.

Pēdējais runāja ASV latviešu skautu jendas priekšnieks A. Artmanis, raksturodams latviešu skautu un gaidu organizāciju uzbūvi un darbu ASV un mudinādams sabiedrību to atbalstīt.

D. V.

ALAs 14. kongresa atklāšanā Čikagā saslimušā prāv. P. Kirsona vietā svētbrīdi ar sirsnīgu lūgšanu vadīja viņa dēls stud. theol. Māris Ķirsons. Foto: D. Tomsons

GAIDU UN SKAUTU SVĒTKI KIČENERĀ

Pērses (35.) gaidu vienības un Tērvetes (19.) skautu vienības Kičeneras nodaļas pirmos gadasvētkus, kuŗus svinēja kopā ar Kičeneras latviešu organizāciju rīkoto Ģimenes dienu ziediem un skautu karogiem greznotajā St. Matthew's baznīcas zālē, ievadīja māc. A. Čopa vaditais svētbrīdis.

Svētrunā mācītājs aizrautīgiem vārdiem aicināja turēt svētu mātes un tēva, skautu un gaidu un savas tēvzemes vārdu. Svētbrīdim sekoja svētdienas skolas audzēkņu deklamācijas skol. Zommeres vadībā. Skautu un gaidu sniegtās programmas daļu ievadīja vecāku padomes pārstāvja J. Dundura uzruna. Gaidu jendas priekšnieces A. Martinsones un Hamiltonas gaidu sveicienus nodeva vad. G. Upīte. Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks A. Budrēvics īsā uzrunā apsveica jaunās vienības. No Aiviekstes (39.) skautu vienības Hamiltonā sveica E. Dāvidsons, no Abavas (32.) gaidu vienības Londonā — G. Bite, no Ventspils (10.) skautu vienības Londonā — A. Beitāns. Tērvetes (19.) skautu vienības prāvs J. Treimanis pasniedza vienības māsām — Pērses gaidām Tērvetes skautu velti — grāmatu, bet skautu nodaļai albumu. Vēl sveicienus nesa no Tērvetes (19.) skautu vienības vecāku padomes — A. Ancāns (aploksne), Kičeneras — Vaterlū ev.-lut. draudzes kopas — J. Cers (aploksne), Kičeneras — Vaterlū Latviešu biedrības — Dr. Krūmiņš (aploksne) un no Kičeneras — Vaterlū DV nod. — Eichvalds (aploksne). Rakstiski bija sveikuši latviešu gaidu priekšniece L. Klētniece, latviešu skautu priekšnieks A. Grigors, Saulkrastu gaidu vienība Sv. Katrīnās un Rīgas (72.) skautu vienība Toronto. Gaidu un skautu vārdā visiem apsveicējiem, viesiem un labvēļiem pateicās skautu nodaļas vadītājs Edm. Ozols.

Pēc oficiālās daļas E. Ozols ar tautas dziesmu „Pūt vējiņi" aizvadīja visus klātesošos iedomātā ceļā uz tālo dzimteni — Latviju, kur tos sagaidīja gaidas un skauti ar īsiem, bet dziļi patriotiskiem priekšnesumiem. Klausītājiem seviški patika trīju Ķivlenieku mūzikālie priekšnesumi. Ķivlenieku ģimenē ir pa vienam mazskautam, skautam un vecskautam. Sekoja apbalvojumi. Mazskauts Rolands Taube saņēma divas darba zīmes un skauti Juris Simsons un Andris Beiranovičs katrs pa arodzīmei.

Par bagātīgi klātu kafijas galdu bija rūpējušās čaklās Kičeneras latviešu organizāciju dāmas kopā ar skautu un gaidu vecāku padomi. Pēdējā bija sarīkojusi arī bazāru ar bagātīgu laimestu klāstu, kuŗam, bez daudziem citiem, pa darbam bija ziedojuši arī pazistamie kokgriezēji Lakstīgala un Lapiņš. Jautrību sagādāja komp. J. Norvija ziedotais kaķis, kuŗu laimēja A. Budrēvics. Bazārs deva prāvu materiālu atbalstu turpmākajam gaidu un skautu darbam Kičenerā.

Zāles vienā stūrī gaidas un skauti bija iekārtojuši gaumīgu rokdarbu skati, kas saistīja apmeklētāju uzmanību. Krāsu uzņēmumos bija skatāmas arī gaidu un skautu nodarbības.

Ātri pienāca šķiršanās stunda, kad, visiem saslēdzoties draudzības lokā, izskanēja dziesma „Aijā žūžū, lāča bērni" un skautu lūgšana. No šī sarīkojuma apmeklētāji aizgāja ar dziļāku izpratni par kluso un svētīgo darbu, kādu latviešu trimdas jaunatnē veic gaidu un skautu organizācijas.

Ed. O.

AR PĪPI UZ JUMTA

Ņujorkas draudzes Longailendas jauncelamais dievnams paredzēts ap 200 cilvēkiem. Visas ēkas telpas kopējais tilpums amerikāņu iestādu uztverē esot 726 cilvēkiem, kādēļ šādam skaitam vajadzīgas arī labierīcības, jo — vienā laikā visā ēkā varot novietot šādu skaitu cilvēku. Cerams tikai, ka viesiem vienā laikā nevajadzēs lietot labierīcības.

Bet arī citas nelaimes piemeklējušas Longailendu. Pavasaris šai gadā esot bijis mitrs, bet tas nav atbaidījis talciniekus no darba. Kāds tomēr iestidzis mālos un pazaudējis zābakus, arī smagais zemes mucējs tikai ar grūtībām izglābies no noslīkšanas dubļos. Ar siltajām pavasara dienām slapjums esot izžuvis un īpašuma komiteja gaidot ne vien talciniekus, bet arī tādus, kas šo īpašumu vēl nav redzējuši. Ik sestdienu kāds no īpašuma komitejas locekļiem vadīšot talkas darbus un sniegšot paskaidrojumus tiem, kas pēc dabas esot ziņkārīgi un gribēšot zināt par jauno īpašumu arī sīkumus.

☆

Labas runas saturu traucē kāds runātāja bieži iespraucts vārdiņš, kas nekā neizsaka, bet kuŗu paraduma dēļ izrunā. Šāda parādība retāk atgadās svinīgās svētku runās, bet samērā bieži dzirdama sapulcēs un sanāksmēs, pārrunājot dažādus jautājumus, atbalstot vai noraidot kādu priekšlikumu. Nesen kādas organizācijas paplašinātā vēl vienmēr ir pie labas veselības, sadziedējis brūces no auto katastrofas, ko cieta kopā ar dzejnieku Gunaru Saliņu, kārto grāmatu par latviešu rakstniekiem, uzrakstot kādu avīžu rakstu un vēl vienmēr dzīvo augteica „jāsaka", otrs tikpat bieži „kā var teikt". Tie, kas viņu iebildumus klausījās, no teiktās domas vairāk dzirdēja abas „teikšanas", nekā to, ko viņi vēlējās izteikt. Kāds no sēdes dalībniekiem bija saskaitījis, ka abi runātāji šos vārdiņus lietojuši vairāk simt reižu. Vai tad kāds brīnums, ja atceras tikai šos vārdiņus! Daži runātājs, varbūt, vēl iespraustu kādu gari vilktu ā vai ē, ja nākamo sakāmo vārdu tik ātri nevarētu atrast.

Diezgan bieži arī dzirdēti pārmetumi par sliktas latviešu valodas izteiksmes lietošanu dažādos drukātos izdevumos. Nav ko iebilst, — svešumā dzīvojot, latviešu valoda ne vien zaudējusi izteiksmi, bet arī latviskie vārdi aizstāti ar svešvārdiem latviskā rakstībā. Varētu sagaidīt, ka vislatviskākā izteiksme būtu ALAs kultūras biroja rakstos, bet šī gada kongresa KB pārskatā lasāms šāds valodas „zieds": „Tālākais solis tagad jāspēj organizācijām un draudzēm, rīkojot priekšlasījumus un aicinot lektorus." Te, laikam, soļu speršana nav domāta soļošana; nav, liekas, domāts arī spert ar kāju, bet mēģināts uzsvērt, ka nepieciešams rīkot priekšlasījumus.

☆

Vienmēr māc skumjas, ja, pārskatot latviešu laikrakstu, sēru sludinājumos atrod kādu pazīstamu vārdu. Notiek arī tā, ka aizgājēja vārds gan ir pazīstams, pats aizgājušais tomēr cits. Tā nesen laikrakstos lasījām, ka miris Teodors Zeltiņš. Diezgan dabiski, ja tūlīt iedomājas, ka tas varētu būt pazīstamais latviešu rakstnieks. Šoreiz tā nebija, jo miris latviešu jūrnieks uz kuģa pārbrauciena laikā. Rakstnieks vēl vismaz divi Teodori Zeltiņi, par kuŗiem rakstīts avīzēs un, varbūt, vēl kādi, par kuŗiem rakstītājam nekas nav zināms.

Ezītis

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

DETROITA

● Kurzemes krīšanu pirms 20 gadiem DV apvienība Detroitā atzīmēja ar svētbrīdi Woodlawn kapsētas latviešu nodalījumā, kur par kritušajiem un dzīvajiem pēdējā dzimtenes stūrīša aizstāvjiem aizlūdza māc. J. Šipols. Godinot kritušo un moku ceļos aizvesto piemiņu, DV apvienības priekšnieks A. Tidemanis un viņa vietnieks A. Ūdenāns nolika ziedus pieminekļa pakājē, no LAD asistējot vicepriekšsēdim V. Ceplēvičam.

Kurzemes krīšanas un Leģiona cīnītāju atceres vakarā svētbrīdi vadīja viesis — prāv. Dr. K. Bilzēns. Pēc uzrunas DV apvienības priekšnieks pasniedza 1964. g. sacensībās iegūtās balvas. Globālo šaušanas sacensību veterānu klasē balvu par 4. vietu saņēma V. Lenšs un jaunatnes klasē par 4. vietu M. Priedītis.

Ar gandarījumu var atzīmēt jaunās paaudzes interesi par DV darbu, piedaloties 1964. g. rakstu darbu sacensībā jaunieši. Pirmo godalgu 8—13 g. vecuma grupā par tematu „Ko es esmu pieredzējis un kas man patīk latviešu bērnu sabiedrībā" izpelnījies un balvu saņēma I. Lenšs. Otru godalgu tai pašā vecuma grupā saņēma V. Ūdenāne. Ilgiem aplausiem vakara dalībnieki pateicās par ASV DV valdes piešķirto 250 dol. pabalstu L. Gleškes tautisko uzvedumu ansamblim un par ALAs kultūras fonda piešķirtajiem 250 dol. Abus čekus apvienības prāvs A. Tidemanis pasniedza ansambļa administrātoram J. Bērziņam, jo pati ansambļa „dvēsele" L. Gleške pašlaik atrodas koncertu turnejā ASV austrumu daļā. Pateicoties par piešķirtajiem pabalstiem, J. Bērziņš izteica visu dalībnieku gandarījumu par atzinību, kuŗu ansamblim parādījušas mūsu centrālās iestādes. Saņemot materiālu atbalstu no līdzekļiem, kuŗus kopā sanesuši visi šī kontinenta trimdas latvieši, ansambļa dalībnieki apzinās, ka viņu darbs atzinīgi novērtēts, kādēļ tas jāturpina. Un to arī darīs ar vēl lielāku prieku un pašaizliedzību, ceļot gaismā dārgumus, kuŗus mums nekāda vara nespēj atņemt — mūsu senatni. Atceres vakara oficiālā daļa beidzās ar jauniešu V. Ūdenānes un N. Priednieces deklamācijām. Vanadzes bija rūpējušās par cienasta galdiem.

BAFALO

● Mātes dienas dievkalpojumu saslimušā mācītāja J. Vējiņa vietā vadīja māc. Artūrs Dūmiņš. Pēc dievkalpojuma baznīcas telpās notika mātes godināšana, kuŗā māmuļas, vecākas par 65 gadiem, saņēma ziedus. Pie dāmu komitejas kafijas galda viesi — māc. A. Dūmiņu ar dzīvesbiedri apsveica draudzes prāvs V. Celms, pateikdamies par jauko svētrunu un izteicot priekšviņu redzēt atkal Bafalo tautiešu vidū. Māc. A. Dūmiņš kalpo divās amerikāņu draudzēs (kur dievkalpojumi sakrīt vienā laikā), kādēļ viņam grūti tikt uz latviešu draudzes sarīkojumiem. Pēc tam V. Celms pasniedza ziedus mācītāja J. Vējiņa dzīvesbiedrei kā sveicienu no draudzes slimajam mācītājam, bet draudzei savukārt izteica māc. J. Vējiņa sveicienus un laba vēlējumus. Dzejoļus par mātes mīlestību skandēja mazās Kaimiņu un Medņu ģimenes atvases un Arnis Strauss Nobeigumā V. Celms, kas pats bijis Latviešu leģionā, īsos vārdos pakavējās pie leģionāru pēdējām cīņu dienām Kurzemes cietoksnī prieks 20 gadiem.

● Internacionālais institūts savu tautību atsevišķos mākslas stendus šoreiz bija novietojis pašā pilsētas centrā, — Erie County bankas pagraba telpās, kur skate notika veselu nedēļu. No latviešiem reprezentējās Inese Vējiņa ar sudraba un dzintara rotas lietām no sava stenda, reizē ar to paziņojot, ka pie viņas var dabūt sudraba un dzintara rotas, tāpat ādas izstrādājumus un keramiku. Adrese: Inese Vējiņa, 174 Ramsdell Ave., Buffalo 23, N. Y., tālr. TR 3-3797.

E. Alka

KLIVLENDA

● Kurzemes cietokšņa cīņu nobeiguma 20 gadu atceres akts DV mītnē izvērtās par ievērojamāko sarīkojumu visu citu virknē. DV apvienības valde bija rūpējusies par jauku programmu un piemērotu telpu dekorējumu. Atceres aktu atklāja apvienības priekšnieks E. Danisels, norādīdams uz nopietno brīdi pirms 20 gadiem. Garīgo ievadu izpildīja māc. K. Briedis. Referātu „Varoņu cilts" sniedza K. Avens. Koncerta daļā dziedāja mūsu karaviriem tik labi pazistamā un tuvā dziedone Marta Cakare Andas Raistaras klavieru pavadījumā. Koncerts iesākās ar V. Ozoliņa tautas dziesmu virkni „Karaviīrs", kuŗu komponists veltījis dziedonei. Martai Cakarei ir skaists tembrs, labi skolota balss, un viņas tautas dziesmu interpretācija ir lieliska, kas klausītājiem sagādāja daudz prieka. Pēc oficiālās daļas apmeklētāji pulcējās pie vanadžu klātajiem galdiem, kur draudzīgās pārrunās pakavējās pie seno cīņu notikumiem. Sarīkojums bija labi apmeklēts.

● Apvienotās latviešu draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums notika māc. J. Kugrēna vadībā. To kuplināja solistes Marta Cakare un Anita Auzenberga. Piedalījās svētdienas skolas koris. Pēc dievkalpojuma baznīcēni pulcējās pagraba telpās, kur pie draudzes dāmu klātajiem galdiem turpinājās Ģimenes dienas programma.

● Mārtiņa - Lutera draudzē Ģimenes dienas dievkalpojumu vadīja māc. K. Briedis. Iesvētīja Dzintru Neļķi. Dziedāja draudzes koris. Pēc dievkalpojuma visi pulcējās baznīcas blakus telpās kopējam Ģimenes dienas mielastam.

Daumanta Vītola 40 gadu darbības atcere Montrealā

Montrealieši 8. maijā sumināja diriģentu Daumantu Vītolu 40 gadu darbības un viņa vadīto latviešu vīru kori Junda 10 gadu atceres gadījumā. Jubilejas koncerts bija labi apmeklēts — tajā ieradās ap 400 tautiešu, un kļuva par vienu no iespaidīgākajiem notikumiem Montrealas latviešu kultūrālā un sabiedriskā dzīvē. Montrealieši Daumantu Vītolu pazīst ne tikai kā sirsnīgu un atsaucīgu latvieti, bet arī kā veiksmīgu diriģentu, atjautīgu komponistu un daļēji arī kā ērģelnieku.

Jundas 10. gadskārtējā koncerta pirmajā daļā dominēja komponisti J. Norvilis, A. Purvs, H. Pavasars, J. Cīrulis un T. Ilstere. Koncertu atklāja ar Jundas tradicionālo dziesmu — prof. J. Vītola kompoziciju „Sveiciens dzesmu draugiem". Seviški klausītājus iepriecināja T. Ilsteres kompozicija „Tēvu zeme runā", kuŗa bija jāatkārto divas reizes. Baritona solo partiju izpildīja jaunās paaudzes pārstāvis Juris Zilkalns. Otrā daļā Jundas viri dzedāja diriģenta Daumanta Vītola oriģināldarbus un tautas dziesmu sabalsojumus. Dziesmā „Es mācēju danci vest" solo partiju dziedāja Zenta Tilga un tenors Leo Landovskis, bet Daumanta Vītola pirmatskaņojumu „Kā linu druva sāka ziedēt" vadījedāja atkārtot otrreiz. Dziesmā „Ivainotais gulbis" solo dziedāja tenors Leo Landovskis un baritons Juris Zilkalns. Trešajā daļā atkal dominēja tādi latviešu komponisti kā E. Melngailis, V. Ozoliņš, J. Norvilis un T. Ķeniņš. Pirmo reizi montrealiešiem bija iespēja vērot jaunās paaudzes diriģentu Gunāru Aleksi, no kuŗa klausītāji izlūdzās arī piedevas.

Koncerts beidzās, bet klausītāji vēl ilgi sēdēja solos un sajūsmā aplaudēja diriģentiem un Jundas dziedoņiem, un tad nāca ziedi — un ziedi...

Sekoja sumināJumi diriģentam Daumantam Vītolam viņa 40 darba gadu atceres gadījumā. Organizāciju apvienības prezidija vad. L. Grīnbergs sveica jubilāru visu Montrealas latviešu vārdā un pasniedza dāvanu — mākslinieka Grīnberga (Toronto) gleznu „Zvejnieki" un mākslinieka montrealieša N. Gaŗā gatavotu skaistu adresi. Pieczūburu svečturi ar sarkanbaltsarkanām svecēm kā Jundas dāvanu pasniedza koŗa priekšnieks Leo Landovskis bet Jundas viri ar dziesmu „Daudz skaistu dieniņu" sumināja savu diriģentu. Dziļi aizkustinošs bija brīdis, kad skatītāju lielais pulks pievienojās apsveikuma dziesmai.

J. Skrastiņš

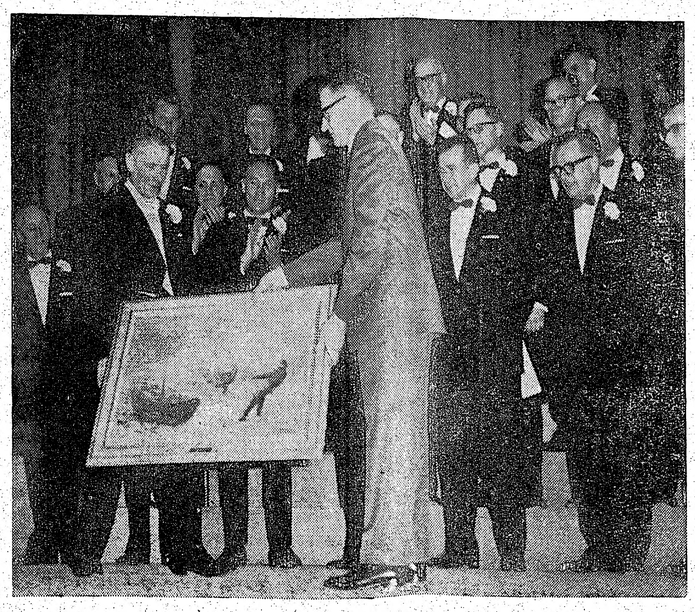

Diriģentam Daumantam Vītolam 40 darba gadu atcerē Latviešu organizāciju prezidija vad. L. Grīnbergs pasniedz mākslinieka Grīnberga gleznu „Zvejnieki". Foto: R. Simanis

SKRIEŠANĀS AR PŪĶI

Kādā Londonas Istenda sāniellā dzīve īsti sākas tikai pēc pusnakts. Kad viena pēc otras aizveras kafejnīcas, šeit ieradas garmataini jaunieši spīdošās jakās un klusināti piedauzās pie zināmām durvīm pazīšanās zīmi. Pagraba telpa, kuŗu no ielas šķir divējas durvis un kuŗas otra izeja aizvēd nepārredz. taku labirintā, vāji apgaismota un piesmēķēta „zila". Šad un tad gaisā jaušama kāda salda un prātu mulsinoša smarža. Svešinieks — tūrnieks, kuŗš izbraucis pasaules ostas, jutis svelmi un ledus aukstumu, dzēris no risiem pagatavotu šņabi un kopā ar citiem izmēģinājis pirmo opija pīpi, brīdi apstājas, jo viņa atmiņā parādās kāda cita aina:

Tā pati saldi mulsinošā smarža, tikai pagraba vietā ir dēļu būda, un kamēr viņš gaida kārtu uz savu pīpi, kuŗu sagatavo kāds ķīnietis, vairāki citi jau pārdzīvo savus sapņus, illūzijas un nekad nepiepildītas iekāres. Tas bija Singapurā, kuŗa ne par velti dēvē par cilvēces dzungļiem. Ir vajadzīgs pavisam īss laiks opija pīpes izsmēķēšanai, lai smēķētāja domas pildītos ar neiedomājami skaistiem tēliem un idejām. Opija pīpju sagatavotājs sniedzas pēc nākošās, lai apmierinātu nelaimē un postā nonākušos cilvēkus un — galvenais — pildītu savu kabatu.

Apvienoto nāciju opija komisija nesen ziņojumā par savu darbību norādīja, ka komūnistiskā Ķīna, Ziemeļkoreja un Ziemeļvietnama atteikušās sniegt jebkādas ziņas par savu opija produkciju. Burma aizbildinājusies ar piemērota persona trūkumu. Šīs valstis tad nu arī ir atbildīgas par zaudēto cīņu ar narkotisko vielu spekulantiem un lietotājiem. Labi noorganizēti un slepeni sakaru ceļi piegādā narkotiskās vielas Ņujorkas gangsteriem, atklāto namu un klubu īpašniekiem Londonā, spekulantiem Hamburgā un nakts orģiju rīkotājiem Parīzē.

Opija tirgotājus iepriecina tikai viens vārds — Junnana. Tā Ķīnas dienvidrietumu province, kuŗas sausais un pastāvīgi pavasarīgais klimats sevišķi piemērots magones (Papaver somniferum) audzēšanai. Mūju karavānas ar dzinējiem un pavadoņiem slepeni pārved Junnanas opiju pāri robežai Burmā, caurmērā ap 400 tonnu gadā. Ar Junnanas kvalitātes marku pazīstams arī opijs, kuŗu ražo Burma pati, Ziemeļtaizeme un Rietumlaosa. Šajās zemēs ir ļoti labvēlīgi klimatiskie apstākļi „dārza magones" audzēšanai, kuŗa zied baltiem, sarkaniem, ziliem un violetiem ziediem līdz 10 cm caurmērā. Pēc noziedēšanas tās kātu zem zieda mazliet iegriež, tā stimulējot sēklu augšanu un negatavošanos. Kalnieši, kuŗi caurmērā iegūst ap 16 mārciņu opija izejvielas no akra, tas ir galvenais ienākums. Vairums narkotisko vielu lietotāju smēķē dažādā veidā sagatavoto opiju, bet Indijā ir paraža to arī zelēt.

Apmēram 1000 tonnu opija ražo dienvidaustrumu Āzijā vienā ražas ievākumā. Tas ir vairāk nekā puse no opija ražas, kuŗu ievāc legāli un zem kontroles. Pekingas komūnisti ir tieši ieinteresēti opija ražošanā un pārdošanā. Kalnu iedzīvotāji, sevišķi tie, kuŗi apdzīvo robežu apgabalus, to zina, un tādēļ bez entuziasma uzklausa valdības pārstāvjus, kuŗi nesekmīgi mēģina tos pierunāt audzēt tēju.

No kalniem atgādāto opiju zināmās vietās pārstrādā heroinā. Tālāk tā ceļš ved uz Bangkoku, no kurienes heroinu laiž „pasaules tirgos". Šo narkotisko vielu kontrabandisti ieved ar lielu izdomu, lietojot gan automašīnu daļas, gan citu produktu vai vielu iesaiņojumus. Atrastas automašīnu riepas, izdobtas konservu kārbas, ziepes, diplomātu bagāža, sakņu grozi un simtiem citu paņēmienu, ar kuŗu palīdzību heroinu nogādā vajadzīgajās vietās. Daļu no opija ražas ieved Rangūnā, lai no turienes atrastu ceļu uz Singapuru. Par to, cik šī tirdzniecība ienesīga, liecina kaut vai tas, ka no Laosas opiju pārvadā vieglās lidmašīnās, kuŗas savu kravu nomet Taizemes līci, kur to uztver kuģi un ātras motorlaivas.

Daudzas no citām Āzijas tautām ievedušas stingru kontroli un nesaudzīgi soda likuma pārkāpējus. Tomēr nav vieglī cīnīties ar „tradicijām", kuŗas tautā iesakņojušās no paaudzes uz paaudzi. Ir zināms, ka, piemēram, Burmā armijas komandieri uzdevuši savām vienībām opija karavānu apsardzību, saņemot par to bagātu atlīdzību. Laosā ar militārās aviācijas priekšniecības piekrišanu narkotiskās vielas pārvadā modernajos strūkliznicinātājos, bet Taizemē kāds policijas inspektors, komandējot savus virsniekus apsardzības vajadzībām pret karavānu aplaupītājiem, pelnījis līdz 7000 mārc. gadā.

Hongkongā no 3.500.000 iedzīvotājiem katrs 12. lieto narkotiskas vielas, lai aizmirstos citā pasaulē, un tas maksā tikai piecus šilingus. Singapuras policija izdara līdz 3000 pārmeklēšanu gadā, bet, pēc Apvienoto nāciju opija komisijas ziņām, konfiscējot tikai apmēram 15 proc. no visa nelegāli ražotā opija. Izskaidrojums tam vienkārss: komūnistiskā Ķīna, Ziemeļvietnama, Ziemeļkoreja un pa daļai Burma ir ieinteresētas ne tikai brīvās pasaules valūtas iegūšanā, bet arī Rietumu pilsoņu morāles un dzīvesveida graušanā. Z.

VAI MARSS APDZĪVOTS?

Amerikāņu planētārie zinātnieki domā, ka Mariner IV, ko izšāva uz Marsu informācijas iegūšanai, novirzās no savas trajektorijas un vairs negrib paklausīt no zemes dotajām instrukcijām, kādēļ 14. jūlijā kapsula aizlidos mērķim gaŗām, atrodoties 5400 jūdžu no Marsa. Sākumā bija plānots, ka tā šai datumā no Marsa atradīsies tikai ap 400 jūdžu attālumā, kādēļ varēja cerēt iegūt nepieciešamo informāciju, vai uz Marsa pastāv kāda dzīvība. Mariner IV transportē arī maizes mikrobus, kas bija domāti „marsiešu patēriņam". ASV zinātnes akadēmija nav atmetusi savus plānus un cer laikā starp 1969. un 1973. gadu noskaidrot, vai uz Marsa ir kādas dzīvības pazīmes. Ar šo problēmu nodarbināti 85 amerikāņu zinātnieki. Padomes apakškomiteja pārliecināta, ka, pēc pašreiz pieejamajām liecībām, uz Marsa vajadzētu eksistēt kādai dzīvai radībai.

Lai noskaidrotu mūsu pašu bioloģisko stāvokli planētārajā sistēmā, vispirms nepieciešams noskaidrot zemei tuvāko planētu virsmas esmi. Rakešu konstruktori kopā ar fizikiem savukārt pārliecināti, ka visas problēmas būšot atrisinātas ap 1980. gadu, lai varētu domāt par pirmo astronautu tiešu lidojumu uz Marsu. Dr. Blizards uzsvēris, ka pie pašreizējām aizsargiespējām solārā cerēt iegūt nepieciešamo informāciju, vai uz Marsa pastāv kāda dzīvība, Mariner IV transportē arī maizes mikrobus, kas bija domāti „marsiešu patēriņam". ASV zinātnes akadēmija nav atmetusi savus plānus un cer laikā starp 1969. un 1973. gadu noskaidrot, vai uz Marsa ir kādas dzīvības pazīmes. Ar šo problēmu nodarbināti 85 amerikāņu zinātnieki. Padomes apakškomiteja pārliecināta, ka, pēc pašreiz pieejamajām liecībām, uz Marsa vajadzētu eksistēt kādai dzīvai radībai.

ASV BAZNĪCAS

ŅUJORKA

23. maijā dievkalpojumi pl. 11 Jonkeros, māc. A. Ozols; pl 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; pl. 2 Fārmingdālē, Sv. Lūka baznīcā, māc. O. Gulbis.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līvenāls, tālr. WE 3 - 9326.

23. maijā dievkalpojums nenotiks. Lūdzam visus piedalīties šinī dienā Garezera nometnes atklāšanas dievkalpojumā nometnes vietā.

30. maijā dievkalpojums, sakarā ar Dziesmu svētkiem Kanadā, nenotiks.

6. jūnijā, Vasarsvētku dienā, jauniešu iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās māc. J. Sīpols. Soliste A. Kalniņa.

AURORA

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons. Tel. FI 3 - 2420.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Draudzes dāmu komitejas valdes sēde 5. maijā, plkst. 7.30 draudzes mācītāja mājā

23. maijā plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā, Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

12. jūnijā, plkst 7 vakarā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

PĀRSŪTĀM NAUDU

UZ

L A T V I J U.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

491 COLLEGE ST.,

TORONTO 4. ONT.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, 12 sēj. $48.60
R. Blaumaņa — DRĀMA un KOMĒDIJA, 1120 lp. 12.60
Aspazija — DRĀMA, I 8.60
Aspazija — Lirika, II 8.60
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS un PASAKAS, 3. sēj. ā 7.80
LATVIEŠU BALETS, ar krāsu litografijām 9.60
Zeibolte — RAKSTI, 3 sējumi ā 3.90
Dostojevska rom. — NOZIEGUMS un SODS, 2 sēj. 7.80

DV GRĀMATNĪCA

491 College St., Toronto 4, Ont.

VOLDEMĀRA SKAISTLAUKA
dzejoļu grāmata

TĀ PAGĀJA DZĪVE

Dzejoļi veltīti Latvijas atbrīvošanas cīņām, latvju strēlniekiem, lāčplēšiem, kara invalidiem, leģionāriem, sardžu un darba vīriem, seno dienu Eslingenai, jau mūžībā aizgājušajam archibīskapam T. Grīnberģam, milai — kā tā rodas, uzliesmo un dziest, un pārdomām par dzīves saulrietu.

Glīti iesietā grāmata, ar 2 autora ģīmetnēm, maksā $3..

DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu radījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brīnīs ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331

Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr. 924—1568.

23. maijā, plkst. 11. dievkalpojums. Plkst. 1.30 iesvētes mācība.

30. maijā, plkst. 10.30 Dziesmu svētku GARĪGS KONCERTS. Tajā piedalās mūsu draudzes un Toronto baptistu draudzes apvienots koris. Diriģ. A. Purvs, Maiga Dežardena — soprāns, Alberts Vēciņš — tenors, Pēteris Geistauts — baritons, Edite Timermane un Jānis Norvilis — ērģeles, Marta Tütere — klavieres.

Koncerta liturģiskā daļa piedalās mācītāji A. Briedis, A. Čops un R. Ekšteins.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510.

Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. Avenue, Toronto 7;200 Balmoral

23. maijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

30. maijā, plkst. 11 no rīta Kristus Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Ievērojot to, ka šis dievkalpojums notiek Dziesmu svētku laikā, draudzes locekļi aicināti to apmeklēt kopā ar draugiem un paziņām, lai iebraucējiem rastos izdevība apskatīt mūsu dievnamu.

Jūnija mēnesī dievkalpojumi sāksies plkst. 10 no rīta.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

BRAMPTONA

23. maijā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

16. maijā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15 Bībeles stunda.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDOŅA

Māc. Praulīņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

23. maijā, plkst 1.30 Kristus Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

Viesis māc. Eduards Ķerģis no Hamiltonas.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

6. jūnijā, pl. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 3195.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

23. maijā plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby.

6. jūnijā plkst. 3 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Dziesmu lapiņas.

13. jūnijā plkst. 1.30 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby. Dziesmu lapiņas.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Roseale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

23. maijā, plkst 1.30 p. p. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums; plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā.

30. maijā, plkst. 1.30 p. p dievkalpojums

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Cotebrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

23. maijā, plkst. 2 p. p. jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Warden Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones šīgadējie dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 8 vakarā — 1045 Danforth Road, Scarboro, Stop 19.

VECTĒVA ZIŅTIS

Par mākslas skaistumu un šī skaistuma noārdītājiem

Borisa Pasternaka grāmatā „Doktors Živago" kādā vietā lasāms: „Māksla vienmēr kalpo skaistumam, bet skaistums ir formu pārvaldīšanas laime, savukārt forma ir eksistences organiskā atslēga; formā ieveidotai jābūt ikvienai dzīvai būtnei, lai eksistētu, un tādā kārtā māksla, arī traģiskā māksla, ir stāsts par eksistēšanas laimi."

Vai nav tā, ka tie, kas kādā „modernisma" vārdā noārda ikkatru formu, — kalpo kādam nožēlojamam ierobežotības garam? — Dīvainā kārtā, aizvien gadas laudis, kuŗi gatavi noniecināt mākslas skaistuma un formas eksistenci un tās radītājus, cenšoties pacelt uz pjedestāla formas noārdītājus.

Par vārdiem ar burvīgu varu Ir tādi burvīgi vārdi, kuŗus atceroties, mūsu sirdspuksti pēkšņi sāk sist spēcīgāk un mūsu gara acīm atklājas brīniški skaistas, kādreiz kaut kur jau redzētas ainas un ainavas kopā ar tajās ietilpstošiem ziediem un ziedu brīnišķajām smaržām. — Tā, nupat, man domās atplauka kādreiz lasītie Annas Brigaderes vārdi: „Paklau, kā smarž'o! Ūdeņi, pļavas, Jelgavas dārzi. Rozes, lefkojas, tabaka, rezēdas!" — Gara acīm ieskatoties šajā ainavā un iejūtoties ziedu smaržās, — jums liekas, ka jūs tikko būtu staigājis pa kādu senu dārzā savā dzimtenē un viss tur redzētais un izjustais tagad lidinātos ap jums arī šeit — tālajā trimdā. — „Mežs smaržo ap mani, pļava pie kājām, tālāk mājas un birzis!"

Burvīgie vārdi! Cik labi, ka ap jums nekāda pasaulīga vara nespēj uzcelt dzelzs žogus! Jūs esat pie manis un ar jums es varu dzīvot; dzīvot še un būt reizē arī tur — Latvijā! — Burvīgie Annas Brigaderes vārdi!

Edvarts Tūters

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

4. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SARĪKOJUMU KALENDĀRS

Vokālo jaundarbu koncerts

28. maijā, pl. 20.30 Ontona auditorijā.

Tautas deju sacensības

29. maijā, pl. 10.00 Kinga Edward Sheraton hotelī

Rakstnieku cēliens

29. maijā, pl. 13.00 Ontona auditorijā.

Koru kopkoncerts

29. maijā, pl. 17.00 Maple Leaf Gardens.

Svētku balle

29. maijā, pl. 20.00 Queen Elizabeth paviljonā.

Garīgs koncerts

30. maijā, pl. 10.30 Sv. Andreja baznīcā.

Instrumentālmūzikas jaundarbu koncerts

30. maijā, pl. 14.00 Massey Hall.

Tautas deju lieluzvedums

30. maijā, pl. 17.00 Maple Leaf Gardens.

Mākslas, lietiskās mākslas, filatelijas un numizmatikas izstādes visu svētku laikā.

Līdz 21. maijam — Gundegas Cennes gleznu izstāde Sv. Jāņa draudzes zālē, 200 Balmoral Ave.

29. maijā, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Runās māc. R. Ekšteins.

24.—30. maijam — Otto N. Grebžes gleznu izstāde mākslas studijā, 47 Pemberton Cresc. N., Richmond Hill. Atvērta katru dienu no plkst. 9 rītā līdz 12 naktī. Ieeja brīva.

5. jūnijā — plkst. 8 vakarā Ernas Ošiņas-Bērziņas baleta skolas audzēkņu vakars — Bloor Collegiate Auditorium, 1141 Bloor St. West (Dufferin).

5. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

6. jūnijā — Sidrabenē Pavasara svētki ar sporta sacīkstēm un pēcpusdienas programmu.

8. jūnijā — plkst. 8 komp. A. Jēruma (no Anglijas) referāts „Latviešu mūzikas problēmas 20 svešuma gados." Korreferenti: komponisti T. Ķeniņš, A. Purvs un I. Sakss. Toronto Latviešu Koncertapvienības sarīkojums Latviešu namā.

19. jūnijā—Sidrabenē Līgo svētku sarīkojums.

10. un 11. jūlijā — DV salidojums sportam un jaunatnei Sidrabenē.

17. jūlijā — DV teātŗa Sarkangalvītes izrāde Sidrabenē.

25. jūlijā — gadskārtējie bērnu svētki Sidrabenē.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

NIAGARA

17. un 18. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā Sheraton-Brock hotelī un Garden City Beach, Ontario ezera krastā.

SV. KATRĪNĀS

13. jūnijā — DV nod. vanadžu kopa rīko BEACON Motor Hotel COVE Room atceres pēcpusdienu Latvijai un aizvestajiem.

MELVATON 45 RPM

skaņu plates

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4. Ont.

Alfrēda VINTERA
iedziedājums ar REO orķestri

DZIESMOTĀ RĪGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis,

Pasūtinājuma Nr. 6201.

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstrots.

Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.

Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar ork. SNIEGA PĀRSLAS — fokstrots, DZIESMA TĒVI SAUC — lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNIBAS UGUNSKURS — fokstr.

Nr. 6205

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARITI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TĒVU ZEMĒ. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz.

Nr. 6208

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis.

Nr. 6210

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?

Nr. 0—632

3 VINTERU iedziedājumā. Alfrēda Vintera mūzika un vārdi: TRĪS VĪTUSAS ROZES — tango, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SĀRTS, GAUJMALAS LAKSTIGALA — tango.

Pasūtinājuma Nr. D—1001

PAR VĒLU DRAUGS — lēns fokstr. MONAMI lēns valsis. MANA GITARE — fokstrots. LĒNA VĒSMIŅA — valsis.

Nr. D—1003

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri: VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TAVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA.

Nr. D—1010

TEIC MEITENE TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.

Nr. D—1015

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, TAUTIET'S MANI PAVADIJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.

Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slowfox., Mana GITARE — fokstrots, LENĀ VĒSMIŅA — valsis. Čitaras duets — bez dziedājuma.

Nr. D—1026

DZINTRA — valsis. ZILAIS LAKATIŅŠ — valsis. VIENREIZ LAIMĒJĀS — fokstrots. VAI BŪTU DAUDZ — fokstrots.

Nr. D—1028

Alfreda Vintera iedziedājumā ar Arvīda Sundiņa orķestri VĒLREIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GĀJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis.

Pasūtinājuma Nr. 2501

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri: NELAUSIM IEROČIEM RŪSĒT — marša dziesma, ES VĒLOS PĀRNĀKT — lēns valsis, KARAVĪRU ATMIŅAS — jautrs potpurijs, MEITU MĀTE BĒDĀJAS — valsis.

Nr. 2502

Edgāra Dim'a iedziedājumā(refr. duetā) ar A. Sundiņa orķestri: VĒL REIZ DRAUGS NĀKSI TU — tango, NESKUMSTI MEITENĪT — valsis, PAR VELTI GAIDĪTS — fokstr., LATVJU MEITENE — pasodoble.

Nr. 2503

Iedziedājis A. Vinters, A. Sundiņa ork. ZUZI - ZUZANNA — fokstr. bugi vugi, ZEM RIGAS LIEPAM — valšu virkne, LAI MEIČA ATSAUCAS — A. Vintera fokstr., ŠTEDI - REDI — kupleja fokstr.

Nr. 2504

Iespēlējuši A. Vintera Jautrā kapella, SIRMGALVJA STĀSTS— A. Vintera mel. potp., OLGAS POLKA — polka, KAD VĒL PUIKA BIJU ES — kupl.-fokstr., LAI TĀ BŪDA RŪC — polka.

Nr. 2505

ZĪVOTS?

bi- kapsulā lidojumā uz Marsu. Lai ejā novērstu nāvējošo radiāciju, būms tu nepieciešams tāds bruņonē- jums, kas svērtu tūkstošām on- mārciņām. Tādēļ jāatrod jauni vu- metalla kausējumi, kas būtu ob- viegli un immūni pret radiācijas 80. stariem. Kad būšot sāsniegts pir- Mēness, visas šīs problēmas atmu risināšoties daudz vieglāk. Pavē- gaidām amerikāņi jūnijā gatavo- rg- jās izšaut Gemini kapsulu ar nā- otru astronautu pāri un iespētos jamu izkāpšanu no tās. K.

ĀS GRĀMATAS

J RAKSTI, 12 sēj. $48.60
un KOMĒDIJA, 1120 lp. 12.60
..... 8.60
..... 8.60
EIKAS un
ā 7.80
r krāsu litografijām 9.60
sējumi ā 3.90
ZIEGUMS un SODS, 2 sēj. 7.80

RĀMATNICA
St., Toronto 4, Ont.

RA SKAISTLAUKA
oju grāmata

GĀJA DZĪVE

as atbrīvošanas cīņām, latvju strēl- invalidiem, leģionāriem, sardžu un Eslingenai, jau mūžībā aizgājušainbergam, milai — kā tā rodas, uzdomām par dzīves saulrietu.
, ar 2 autora ģimetnēm, maksā $3...
1 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

DAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznīca, Oxford un Colborne St.
23. maijā, plkst 1.30 Kristus Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Viesis māc. Eduards Ķerģis no Hamiltonas.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.
6. jūnijā, pl. 2 p. p. Vasarsvētku dienas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5195.
Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.
23. maijā plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby.
6. jūnijā plkst. 3 p. p. Vasarsvētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Dziesmu lapiņas.
13. jūnijā plkst. 1.30 p. p. Aizvesto pieminu dievkalpojums Holandiešu baznīcā, 8255 13th Ave, Burnaby. Dziesmu lapiņas.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.
Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.
23. maijā, plkst 1.30 p. p. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums; plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā.
30. maijā, plkst. 1.30 p. p dievkalpojums
Māc. Viesturs Sēfers, 471 Cavolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.
23. maijā, plkst. 2 p. p. jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Warden Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones mājas tējie dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 8 vakarā — 105 Roseset Road, Scarboro, Stop 19.

O'KEEFE CENTRĀ

NO 1965. GADA
17. SEPTEMBRA
LĪDZ 9. OKTOBRIM

KANADAS OPERAS SABIEDRIBAS

SUBSKRIPCIJU SERIJAS

Tagad — katru vakaru, arī sestdienas pēcpusdienās, subskribenti var pirmie izvēlēties vietas.
Subskribenti ietaupa 15% no biļešu cenas!
Varat noklausīties 8 operas par tikai 5 dolariem.

Turandota — Rigoleto
Salome - Mavra — Bohema
Sevijas bārddzinis

Rakstiet:
Canadian Opera Company, P.O. Box 40, Toronto 5, Ont. vai arī zvaniet 925—2530

LATVIAN MUSIC

Krāšņi DZIESMU SVĒTKI

vienmēr atskanēs Jūsu mājās, kad iegādāsities vērtīgās Latvian Music skaņu plates!

Pieprasiet DV GRĀMATNICĀ
491 COLLEGE ST. TORONTO 4.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Niedra — INDRĀNES OŠI ŠALC, rom.	$4.00
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CILTS, atmiņas	$4.50
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNICA	5.70
J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNICA	$5.00
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas	$3.90
LIGO DZIESMAS	$0.50
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, rom.	$4.00
R. Rīdzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices	$4.50
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI —	$8.50
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE	$12.00
T. De Frīsa — REMBRANTS	$6.80
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.	$4.40
BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS	$1.60
O. Krolls — KARMENA, atmiņas	$4.00
Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja	$2.50
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom	$8.00
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas valsti	$5.00
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS	$2.50
K. Turkina — LATVIEŠU-ANGĻU VĀRDNICA	$5.70
P. Karelis — BARBAROSSA	$7.00
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.	$4.00
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTA TILTA, rom.	4.00
A. Eglītis — TREŠAIS ZVANS, skat. strādnieka piezīmes	$4.50
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE	$7.00
K. Dziļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja	$4.00
A. Zemdega — BASAM KĀJAM, dzeja	$3.20

Dabūjamas

DV GRĀMATNICĀ

491 COLLEGE STREET, TORONTO 4, ONT.

(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZITKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Skolotājs

Kārlis Videnieks

miris Rīgā šā gada 15. aprīlī.

Viņu nekad neaizmirsīs

SIEVA, MEITA AR ĢIMENI OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ,
DĒLI AR PIEDERĪGAJIEM AUSTRĀLIJĀ UN ASV

Mūsu vanadze

Zenta Krasovskis

aizgājusi mūžībā

Skumst

ST. CATHARINES VANADZES

**Ai, pilnas ziedu un svētības
Šīs rokas, šie skati bija.
Ai, kālab saltajā zemē šo
tik dziļi iezvanīja!**

Fr. Bārda

APGĀDS IMANTA

DRĪZ BŪS IZPĀRDOTS

atviešu trimdas līdz šim lielākais kapitāldarbs

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS 12 SĒJUMOS,

no kurā atlikušī vairs tikai 36 pilni komplekti. Katrā komplektā 12 sējumu, katrā sējumā ap 500 lapp., kopā ap 6000 lapp. ar krāsainām un vienkrāsainām illustrācijām prof. Dr. A. Švābes, prof. Dr. K. Strauberga un E. Hauzenbergas - Šturmas redakcijā.

Šajā kapitāldarbā apvienotas visas mūsu tautas dziesmas — 60080 pamatdziesmu ar to raksturīgākajiem variantiem.

No minētajiem komplektiem 8 ir tādi, kuŗus apgāds vēl var dot par īpašu cenu: kas pērk 2 komplektus par pilnu cenu, tas trešo komplektu saņem bez maksas, tātad

3 komplektus par 2 komplektu cenu
$ 144.00; £47/10; A$ 62/12; Zkr 770.00; DM 598.00.

Nododiet pasūtinājumus jau tagad! Visā drīzumā Dāņijā tiks paaugstināta porto maksa, kādēļ apgāds ieinteresēts izsūtīt komplektus nekavējoties.

P. S. Tos apm. 300 abonentus, kas savā laikā saņēma LTDz I, II, III, V sējumu, no kuriem daudzi pat nesamaksāja tos eksemplārus, kuŗos iespiests viņu vārds, laipni lūdzam izņemt viņiem joprojām rezervētos pēdējos eksemplārus, vai atsūtīt iepriekš minētos sējumus apgādam atpakaļ, lai varam izveidot jaunus komplektus. — Pēc 1965. g. 1 jūnija šos komplektus likvidēsim un nevarēsim minētiem subskribentiem palīdzēt ne par kādu naudu.

DV grāmatnīcā,
LATVIEŠU NAMĀ
491 College St., Toronto 4,
tel. 921—7121.

TRĪS AUTORU

laikmetīgas mūzikas plate

Aleksandra Okolo - Kulaka — *Koncertmūzika četrās daļās čellam un klavierēm.* Ideja ņemta no četru latviešu gleznotāju darbiem.

Alberta Jēruma — *Rezignācija,* komponēta 1941. gadā, parāda komponista laikmetīgu pieeju tīri romantisku tematu apdarē.

Tālivaldis Ķeniņš — *Diversijas* par čigānu dziesmu rakstītas 1958. g., ņemot par tematu kādu čigānu melodiju.

Dzidris Treimanis — čello.
Mirdza Nāruna — klavieres.
Ilgspēlējoša. Cena $ 5.00

LATVIEŠU DZIESMAS:

Skan zvani, Aizejot — Alfreds Kalniņš. Dainu Vēl tu rozes plūc — Em. Dārziņš. Kā zagšus — zeme — Bruno Skulte. Jaunībai — Em. Dārziņš. Em. Dārziņš.

Ilgspēlējoša plate. Cena $ 3.75

Ļoti jaukas dāvanas saviešiem un svešiem.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU NAMS A/S
TORONTO

Meklē NAMZINI

Pieteikties rakstveidā:
E. Škobe, 51 Laws St., Toronto 9, Ont.

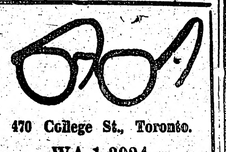

470 College St., Toronto.
WA 1-3924.
OPTIĶIS LUNSKY

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

LATVIEŠU

FARMĀ

vajadzīgs strādnieks.
Informācijai zvanīt no pl. 6—8 vak.
HO 6—6465, TORONTO

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU PILNVĒRTĪGĀK!

IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM GRĀMATĀM!

Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III	$ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles	$ 4.00
E. Brastiņs — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VIZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
V. Čika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRIS KOMEDIJAS	$ 2.50
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIESA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LIGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JAŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre - VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Ed. Ozoliņš — SVEŠVĀRDU VĀRDNICA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.80
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪZĪBA, reliģ. dzejas antoloģija	$ 3.60
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIŅU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
fru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LIGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKSĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95
Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 c pasta izdevumiem.	
M. Bukšs — ATMIŅAS UN ATZIŅAS par Latgales kultūru	$ 4.00
M. Bukšs — DIE RUSSIFIZIERUNG IN DEN BALTISCHEN LAENDERN	$ 4.00
M. Bukšs — SKICES UN DOKUMENTI — par Latgales tapšanas laikiem	$ 3.00
H. Laurinoviča — GRYMSTOŠOS SALEŅAS	$ 4.00
Fr. Trasuns — FĀBULAS	$ 3.00
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVIZIJA	$ 3.50
Andr. Eglītis — KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVZEME, dzej.	$ 5.00
J. Kārkliņš — LATVIEŠU PŪCESSPIEĢELIS	$ 7.00
K. Ķezbers — USMAS ZEŅU DĒKAS	$ 3.80
N. Strunke — SVĒTĀ BIRZE	$ 6.00
K. Ķezbers — SAPNIS PAR ROZI, romāns	$ 3.50
A. Lasmanis — CERĪBAS UN VILŠANĀS	$ 4.20
O. Lācis — MĒS UN VIŅAS	$ 3.00
J. Sarma — TĀDA IR DZĪVE	$ 2.50
V. Eglītis — KASTAĻAVOTS, dzeja	$ 2.80
L. Tauns — LAULĪBAS AR PILSĒTU, dzeja	$ 3.00
T. Zeltiņš — TORŅI DAUGAVĀ, stāsti	$ 3.50
V. Toma — DZIĻUMĀ JAPĀRTOP, dzeja	$ 3.00
Edv. Mednis — DVĒSLES DUMPO, romāns	$ 4.00
O. Rūsis — GONERS UN VIŅA BARS, romāns	$ 3.20
P. Klāns — SAFARI	$ 5.70
V. Kārkliņš — KURZEME	$ 3.80
R. Blaumanis — DRĀMA UN KOMEDIJA	$12.60
A. Lūsis — REDZIET, KĀDS CILVĒKS, KĀDS DIEVS	$ 3.25
J. Širmanis — ĢELZIS UN MISIŅŠ	$ 3.80
A. Grīns — TOBAGO	$ 4.50
Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	$ 3.60
ARCHĪVS II — sējums — Filozofija un tiesību filozofija	$ 5.00
ARCHĪVS III — sējums — Vēsture un kultūras vēsture	$ 5.00
ARCHĪVS IV — sējums — K. Zariņa piemiņai un dainoloģijai	$ 5.70
J. Rainis — UGUNS UN NAKTS	$ 5.00
Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas	$ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns	$ 3.80
D. Rogas un S. Cīruļa — ABECE — bērniem	$ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIDVIETI, romāns	$ 4.00
J. Rinks - J. Oss — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3	$ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm	$ 2.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca	$ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns	$ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns	
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc.	$ 2.50
T. Manns — AVANTURISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS	$ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles	$ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. atdr. vēstules	$ 4.20
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE	$ 5.80

DV GRĀMATNĪCĀ, 491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

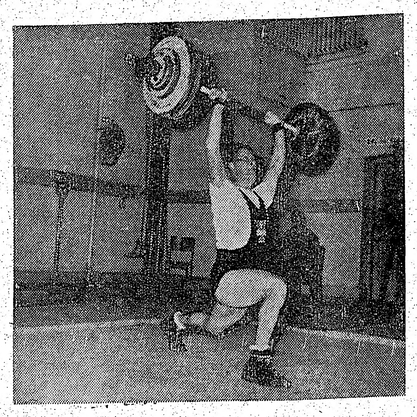

ALFRĒDS KĀRKLIŅŠ UZVAR

Svaru celšanas sports Kanadā ir samērā populārs. Viens no labākajiem svaru cēlējiem Kanadā ir latvietis Alfrēds Kārkliņš, kas jau uzvarējis daudzās sacīkstēs Kanadā un ASV, reprezentējis Kanadu Panamerik. spēlēs un izcīnījis Kanadas meistartitulu 1960. un 1963. gadā. Gatavojoties Kanadas šī gada meistarsacīkstēm, kas notiks jūnija beigās, latviešu stiprinieks nupat uzvarēja YMCAs meistarsacīkstēs Ontario apgabalā. Kārkliņš startēja pussmagā svarā un ieguva pirmo vietu ar 835 mārciņu kopsummu, kas bija labāks veikums par smagā svara uzvarētāja rezultātu. Vēl labāku sasniegumu kavēja bojātais, saliektais svaru stienis, sevišķi raušanā, kur Kārkliņš iespēja tikai 235 mārciņas. Spiešanā viņš vēca 280 un grūšanā 320 mārciņu. Spiešanā mūsu svaru celšanas speciālists mēģināja labot savu personīgo rekordu ar 300 mārciņu smagumu, bet zaudēja līdzsvaru un nespēja to fiksēt. Sacīkstēs piedalījās 22 smagatlēti.

ASV LATVIEŠI VIEGLATLĒTIKAS LAUKUMOS

Pašlaik pilnā sparā rit amerikāņu kolledžu un vidusskolu vieglatlētikas brīvdabas sezona, un it sekmīgi jau startējuši arī vairāki ASV latviešu jaunie vieglatlēti.

Ratgersa universitātes (Jaunbraunsvelgā, Ņudžersijā) students Jānis Dzelzkalns savas un Kolumbijas universitātes sacensībā izcīnījis uzvaru 1 jūdzes skrējienā 4:22,7 min. un pārliecinošu arī 2 jūdžu skrējienā 9:39,7 min., tā palīdzot savai universitātei izcīnīt 92:62 p. uzvaru vienību novērtējumā.

Vašingtonas universitātes (Sietlā, Vašingtonā) pirmā gada students Jānis Celms sezonas atklāšanas sacīkstēs veicis 1 jūdzi 4:24,1 min. Divas nedēļas vēlāk Vašingtonas universitātes pirmā gada studentu sacīkstēs pret Vankuvenas kanadiešu Olympic Club viņš 1 jūdzes skrējienā izcīnīja 3. vietu 4:23,1 min. ar oficiāli uzņemtu starplaiku 1500 m — 4:05,0 min., kas ir trimdas latviešu otrs visu laiku labākais sasniegums šai distancē tūlit aiz Āsa Pētersona 1959. gadā veiktā trimdas latviešu rekorda (3:51,5 min.). Interesanti piezīmēt, ka šai sacensībā arī Vankuveras Olympic Club sastāvā startēja viens latviešu vieglatlēts — 18 g. v. Sigurds Strauts, kas lodes grūšanā ar 12,48 m ieguva 2. vietu, bet diska mešanā ar 39,78 m — 3. vietu.

Franklin Central vidusskolas (Indianapolē, Indianā) priekšpēdējā gada audzēknis Jānis Vuškalns vidusskolu sacīkstēs Grinvudā uzvarēja 880 jardu skrējienā 2:10,7 min. un 1 jūdzes skrējienā 5:04,1 min. Ceturtās gadskārtējās Capital District Conference meistarsacīkstēs Indianapolē, piedaloties 7 vidusskolām, viņš uzvarēja 1 jūdzes skrējienā 4:43,2 min. Bez šiem saviem līdz šim labākajiem sasniegumiem, Vuškalns uzvarējis arī 4 citās savas skolas sacīkstēs: pret Spidveja vidusskolu 1 jūdzes skrējienā 4:56,5 min., pret Vaitlendas vidusskolu 1 jūdzes skrējienā 5:02,8 min., pret Beech Grove vidusskolu 1 jūdzes skrējienā 4:54,0 min. un pret Chartrand vidusskolu 880 jardu skrējienā 2:12,6 min. un 1 jūdzes skrējienā 4:59,1 min.

Lawrence Central vidusskolas (Indianapolē, Indianā) audzēknis Roberts Kleinops savas un Thomas Carr Howe vidusskolu sacīkstē Indianapolē uzvarēja lodes grūšanā (12 māc.), iespējot 14, 755 m. Viņš uzvarēja arī divās citās savas skolas sacīkstēs: pret Scecina Memorial vidusskolu Indianapolē ar 14,045 m un pret Northwest un Karmelas vidusskolām Karmelā ar 14,275 m.

G. Grīslītis

LATVIEŠU GALDA TENISISTI ĻUBLIŅĀ

Pasaules meistarsacīkstēs galda tenisā, kas notika Ļubļinā, Jugoslavijā, piedalījās 49 valstis. Kanadas izlasē bija iedalīti 3 latvieši — Velta Ādmine, Ženija Marinko un Modris Žulps. Ļubļinā bija ieradušies arī Kalniņš no Latvijas, bet latviete Lūkina, kura arī bija iedalīta padomju izlasē, treniņa nometnē bija krītusi un sacensībās nepiedalījās.

Lieliskā gatavībā atkal bija Ķīnas spēlētāji, kas izcīnīja komandu sacensībā pirmo vietu, tālākajās ierindojoties Japānai, Ziemeļkorejai, Jugoslavijai, Čehoslovakijai, Zviedrijai, Anglijai, Pad. savienībai, Ungārijai un Rietumvācijai.

Vienību sacensībā sievietēm negaidīti labus panākumus guva Anglija, kas ierindojās trešā vietā aiz Ķīnas un Japānas. Tālākā vietu kārtība: Rumānija, Ungārija, Rietumvācija, Čehoslovakija, Jugoslavija, Pad. savienība un Austrumvācija. Kanadas vīriešu izlase palika 36., bet sieviešu 28. vietā. Kanadas vīriešu vienība zaudēja 8 valstīm un uzvarēja Ekvadoru ar 5:1. Veiksmīgākais Kanadas spēlētājs bija Modris Žulps, kas uzvarēja 6 spēles. Kanadas sieviešu izlase uzvarēja Irānu ar 3:1 un Somiju ar 3:2, zaudēja Čehoslovakijai, Austrumvācijai, Indijai un Ganai ar 0:3, bet Skotijai ar 2:3. Sieviešu izlasei vairākas spēles bija ļoti vienlīdzīgas un pie vairāk laimes rezultāts varēja būt labvēlīgāks.

Amerikas kontinenta spēlētājiem lielākās rūpes sagādāja Āzijas un arī labāko Eiropas spēlētāju īpati sistās „cilpas bumbas", kuŗas neiespējami atvairīt. Tāpat šī kontinenta sieviešu spēlētājām lielas grūtības sagādāja pretinieču lieliskā servēšanas technika ar neparasti spēcīgi sagrieztām bumbām, dodot daudz punktu ar servēm vien.

Negaidīti labus panākumus vīriešu individuālās sacensībās guva vācietis Šulers, nokļūstot līdz pusfinālam, kur 3 setos zaudēja ķīnietim. Sieviešu individuālās sacensībās pirmās divi vietas ieguva japānietes, bet nākošās divas ķīnietes.

Latviešu spēlētāji šajās sacensībās „izkrita no ierindas" samērā ātri.

Ž. Z.

LATVIEŠU GALDA TENISISTI ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU MEISTARI

Detroitā notika Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes galda tenisā. Vienību sacīkstēs piedalījās pagājušā gada meistari latvieši un lietuvieši, jo igauņi nebija spējuši sakomplektēt pilnu vienību.

Komandu sacensībās ļoti labi spēlēja kā latviešu sieviešu, tā arī vīriešu izlase, kas sastādījās tikai no Kanadas spēlētājiem — Veltas Ādmines, Ženijas Marinko, Modra Žulpa, L. Eichvalda un J. Kūlīša. Lietuvieši bija pacentušies sastādīt iespējami spēcīgāko vienību. Viriešu sacensībā latvieši uzvarēja ar 5:1, bet sieviešu — 3:1. Savā ziņā sensacionāla bija Kūlīša uzvara pār lietuviešu Ziemeļamerikas meistaru Kavaliausku ar 21:13 un 21:13 rezultātu. Pārējās spēlēs Eichvalds pieveica Kavaliausku 21:14, 14:21, 21:16; Kūlītis — Gvildi 15:21, 15:21; Žulps — Nešukaiti 21:9 un 21:17; Žulps — Gvildi 24:26, 21:17, 21:16; Eichvalds — Nešukaiti 21:14, 21:11.

Sieviešu sacensībās Ādmine pārspēja Kanadas izlases spēlētāju Sabaliauskaiti ar 21:19, 21:19, Nešukaitīti ar 21:11 un 25:23; Marinko zaudēja Nešukaitītei ar 12:21 un 16:21. Divspēlē, kas ietelp vienību sacensībās sievietēm, Marinko un Ādmine uzvarēja Sabaliauskaitīti un Nešukaitīti ar 21:13 un 21:14.

Individuālajās sacensībās latviešu sieviešu spēlētājas bija jau jūtami pagurušas un nesniedza vairs to, ko varēja dot komandu spēlēs. Pirmo vietu ieguva lietuviete Sabaliauskaitīte, otro V. Nešukaitīte, trešo Ādmine un ceturto Marinko.

Viriešu vienspēļu rezultāti: 1. Žulps, seko Eichvalds, Kavaliauskas un Kūlītis. Viriešu divspēļu vietu kārtība: Žulps ar Eichvaldu, Kavaliauskas ar Nasvīti, Gvildis ar Nešukaiti. Jauktajā divspēlē uzvarēja Ādmine ar Žulpu, pirms Eichvalda ar Marinko un Kavaliauska ar Sabaliauskaitīti.

Ž. Z.

KOMŪNISTU ĶĪNA IZMĒĢINA OTRU ATOMBUMBU

PEKINGA SOLĀS NEKAD NEBŪT PIRMĀ, KAS LIETOS ATOMBUMBU KARA LAUKĀ

Pagājušās nedēļas otrā pusē komūnistu Ķīna izmēģināja savu otru atombumbu un izsauca visas pasaules neapmierinātību Apvien. nācijās. Cik zināms, ķīniešu otra atombumba uzspridzināta kaut kur Ķīnas rietumos. Bumba nomesta no lidmašīnas, un tās sprādziena spēks līdzinājies 20.000 tonnām dinamita, tātad — bumba bijusi ar tādu pašu iznīcības spēku, kādu amerikāņi nometa Hirošimā 1945. gada augustā.

Radiofonā, televīzijā un presēs speciālizdevumos paziņojot savu jaunāko sasniegumu, komūnistu Ķīnas valdība uzsvēra, ka tā nekad nebūs pirmā, kas lietos atombumbas kara laikā. Katrā ziņā ne tuvākajā nākotnē, jo vairāk bumbu pašreiz ķīniešiem nav.

Pekinga paskaidro, ka turpina atombumbu ražošanu un mēģinājumus vairāku iemeslu dēļ. Lai izvairītos no, kā ķīnieši saka, atomizplešanas, kas jāsaprot kā atomvalstu draudi pret tām valdībām, kuŗām nav pašām savu atomieroču. Tālāk, — lai tiktu galā ar ASV draudiem, un treškārt, kas pat no Pekinas nākot izklausas dīvaini, lai panāktu atomieroču aizliegšanu.

Pretēji ASV, Anglijas un Pad. savienības nolūkumiem, ķīniešu atombumbas mēģinājums notika atmosfairā. Vienošanos atturēties no atomieroču izmēģināšanas atmosfairā, dziļāk izplatījumā, uz zemes un zem ūdens nav parakstījusi nedz Francija, nedz komūnistu Ķīna, kas tagad lēnām izveidojas par piekto atomvalsti.

Acumirklī, — saka Vašingtona, komūnistu otras atombumbas mēģinājumam ir tikai politiska un vēl ne militāra nozīme. Tiklīdz ķīniešiem būs pa spēkam atombumbas ražot lielākā skaitļa, un, galvenais, atrisināt problēmu, kā spridzekli nogādāt virs ienaidnieka territorijas, komūnistu Ķīnu būs jāsāk ņemt ļoti, ļoti nopietni. ASV aizsardzības ministrs Maknamara gribētu ieguldīt 8 — 10 biljonu dolaru efektīgas pretraķešu raķetes izveidošanā, kas pasargātu amerikāņus kā no krieviem, tā arī no ķīniešiem. Pašreizējā technikas attīstības straujumā šāda pretraķešu raķete būtu derīga apmēram 10 gadu pret krieviem un 20 — 30 gadu pret komūnistu Ķīnu.

Kā jau minēts, komūnistu Ķīnas atombumbai pašreiz vēl ir tikai politiska nozīme. Ja otru atombumbu izmēģināja tieši tagad, tad mazliet jāpakavējas pie iemesliem. Šī gada jūnija beigās Alžīrā notiks otra Āzijas un Afrikas valstu konference. Maocetungs, tātad, izplānojis, ka viņam ir sešas nedēļas laika pārliecināt neitrālos par ķīniešu miermīlīgajiem nolūkiem, tai pašā laikā radot pārliecību, ka komūnistu Ķīnai tagad ir sava atombumba. Tas nozīmē, ka komūnistu pasaulē Pekinga atrodas vismaz vienā līmenī ar Maskavu.

Bet vai ar sešām nedēļām pietiks āzijas un Afrikas valstu pārliecināšanai? Vismaz Apvienotajās nācijās, kur pašreiz sesijā sanākusi 114 valstu atbruņošanas komisija, reakcija bija lo ti asa un negātīva. Neitrālās pasaules ideāls Indija delegāta Trivedi vārdiem nosodīja ķīniešu izdarību par uzbrukumu „visam, par ko mēs stāvam, visam, par ko mēs cīnāmies; tas ir tiešs uzbrukums visai cilvēcei." Japānas delegāts Matsui sacīja, ka ķīniešu atommēģinājums rada lielas šaubas par vienošanos atomieroču atbruņošanās laukā. Pad. savienības ministru prezidents Kosigins reaģēja jau daudz mierīgāk, paskaidrojot, ka ķīniešu mēģinājumā nesaskata nekādas atomkara briesmas,— vispār, mūsu laikos atomkaŗš esot neiespējams.

VAI KASTRO...

(Pārnesums no 1 lpp.)

no Kubas nesūtītu uz citām zemēm, bet Kastro darbību šīs patruļas neiespaido. Bet tās darbojas ļoti iespaidīgi pret Kubas bēgļu grupu pret Kastro vērstiem sabotāžas mēģinājumiem, t. i. tās Rietumu puslodes sargāšanas vietā patiesībā sarga Kastro...

Vai Kastro krišanu varētu panākt ar ļoti stingru blokādi? Droši vien, ar laiku tas izdotos, ja vien amerikāņi nebaidītos no Pad. savienības reakcijas, —piemēram, pēkšņas Rietumberlīnes okupācijas. Lai varētu notikt invāzija Kubā, — saka amerikāņu politiķi, — būtu nepieciešama kāda nopietna Kastro provokācija, bet jāšaubās, vai notikumi Dominikā attaisnotu ASV invāziju Kubā. Nedrīkst arī aizmirst, ka tagad, sešu gadu laikā Kastro apbruņojies līdz zobiem un nocietinājis piekrasti visiem iespējamiem līdzekļiem. Protams, nav nekādu šaubu, ka amerikāņi varētu Kastro sakaut. Tomēr tagad bez plašāka apmēra kara tas vairs nav iespējams. Dominikā Vašingtona būs daudz mācījusies, un tās politika nākotnē var viegli vien balstīties uz šīm jauniegūtajām zināšanām un atziņām.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami
DELIKATEŠU VEIKALĀ
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
O. ANDERSONA
26 Market St., Hamilton, Ont.

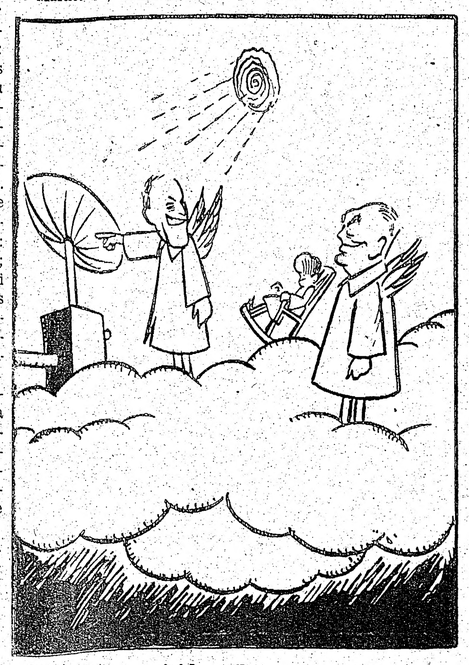

Vinijs: Vai tev nav vajadzīgs palīgs?
Rūzvelts: Kopš te kurinām ar lunāro enerģiju, esam visi bezdarbnieki.
Bildi nosapņojis Ed. Keišs

✝

Mūsu mīļā māte

Antonija Maļinovskis

aizgāja Dieva mierā 1965. g. 15. maijā

Mīļā piemiņā paturēs MEITA, MAZMEITIŅA UN ZNOTS KANADĀ
MEITA UN DĒLS LATVIJĀ, DĒLS UN ZNOTS ANGLIJĀ

Kauliņu ģimene

✝

Aleksandrs Reinbergs

dzimis 1885. g. 3. februārī,
miris 1965. g. 2. maijā Bramptonā.

Ak, retākas rindas
ik gadus mums tiek . . .

DV BĒRU FONDS

AN MĒĢINA PAGLĀBT DOMINIKAS REPUBLIKU

Pēc Apvienoto nāciju drošības padomes lēmuma, vairāki ģenerālsekretāra U Tanta pārstāvji ieradušies Dominikā, lai sadarbībā ar Amerikas valstu organizāciju mēģinātu saglābt irstošo pamieru starp plkv. Kamanjo nemierniekiem un ģen. Imbektu lojālistiem. Kaut oficiāli pamiers Dominikā pastāv jau vairāk kā nedēļu, vietēja rakstura kara darbība Santo Domingo apkārtnē turpinās. Nemiernieki uzsver, ka pamiera laušanā vainīgas amerikāņu atbalstītās ģen. Imbekta vienības.

Starplaikā faktu vākšanas nolūkā Santo Domingo ieradusies slepena ASV valdības misija. Tik slepena, ka par to zina visi, tikai Vašingtona to noliedz un atklāšot vienīgi pēc misijas aizbraukšanas. Misiju vada Makdžordžs Bandijs, prezidenta Džonsona speciālpadomnieks valsts drošības jautājumos. Reizē ar viņu Dominikā ieradušies aizsardzības ministra vietnieks Vānss, saimniecības ministra vietnieks Manns un Amerikas iekšējo jautājumu ministra vietnieks Vons.

MĀRTINS PESIMISTISKS PAR SARUNĀM KIPRĀ

Ziņojot parlamentam par sava 12 dienu ilgā Eiropas ceļojuma laikā redzēto un dzirdēto, Kanadas ārlietu ministrs Mārtins izteicās ļoti piesardzīgi un pesimistiski par notikumu attīstību Kiprā. NATO ārlietu ministru konferences laikā Mārtina nostāja Kipras jautājumā bija nesalīdzināmi optimistiskāka. Tagad ārlietu ministrs izteicās, ka, zūdot cerībām par sarunu ceļā panākamu vienošanos, zudīs Apvienoto nāciju policijas armijas iespaids. Londonā Mārtins saņēma Turcijas un Grieķijas ārlietu ministra solījumus drīzai konferencei, bet brīdināja nepārsteigties ar panākumu cerībām, jo, — lai ko arī abi ārlietu ministri, lai ko arī Turcija un Grieķija nolemtu — tas vispirms jāakceptē Kiprā. Tikai tad lēmumiem var būt kāda praktiska vērtība.

Jūs esat ielūgti pastaigāties pa zālājiem, puķu dārziem un mežainām ielejām kuŗā katrā no Toronto 15 parkiem un atpūtas vietām.

Apmeklējiet skaisto JAMES GARDEN, kad tulpes zied — 21. maija nedēļas nogalē. Svētdien, 23. maijā šai parkā sastapsit 24 holandiešus nacionālos tērpos.

METROPOLITAN TORONTO PARKS DEPARTMENT
Tālr. 487—5291

TORONTO PILSĒTA
Pelnu un atkritumu aizvākšana

Tā kā pirmdiena, 24. maijs (Uzvaras un karalienes dzimšanas diena), izsludināta par svētku dienu, Toronto pilsētā pelnu un atkritumu aizvākšana nenotiks.

Ja Jūsu parastā atkritumu aizvākšanas diena ir pirmdiena, to izdarīs otrdien.

Ja Jūsu parastā atkritumu aizvākšanas diena ir otrdiena, to izdarīs trešdien.

Nenovietojiet pļautu zāli, lapas, zarus vai citus atkritumus ūdens notekās. Visu šo ielieciet tvertnēs aizvākšanai.

H. F. ATYEO, P. Eng.
Ielu komisārs

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem uz šādu adresi:**

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai / pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 6,50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

SAV. VALSTIS sazināties ar:

V. IRBI, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y., 10466.
JĀNI LĀCI, 33 - 27 - 91st. Street, Jackson Hts, 72 N. Y.
A. LIBIETI, 2528 W. Becher St. Milwaukee 15, Wisc.
J. EZERGAILI, 12102 Miles Ave, Cleveland 5, Ohio.
V. HERMANI - DALY, 368 Heine St., Elgin, Ill.
V. MIĶELSONU, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. ZIRNĪTI, 4771 - 3 Mile Rd., N. E., Grand Rapids, Mich. 49505.
J. KONOPORI, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa., 19147.
R. Dīķi, R. 2, Waverly, Ohio.
J. LAZDIŅŠ, 5530 Indianola Ave., Indianapolis 20. Ind.

KANADĀ:

J. GAILĪTI, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. GREBLI, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
R. EPNERI, 59 Langarth St., E. London, Ont.
J. RONI, 55 Woodward Ave., Brampton, Ont.
M. KIVĪTI, 236 First Ave., Ottawa, Ont.
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborougn Terrace, London.

ZVIEDRIJA:

DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

VĀCIJA:

A. MEZALS, 44 Münster/Westf., Grevenerstr. 60.